

అమృతము వత్రిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 7. } ఔన్నపట్టణము 1920 వ సంవత్సరం మే నెల 1 తేది శనివారము
పుటము. 2 } కామినాథుని సంవత్సర వైకాళి మాస శుద్ధ త్రయోదిని ౧౩. { No. 26.
నందిక ౨౬

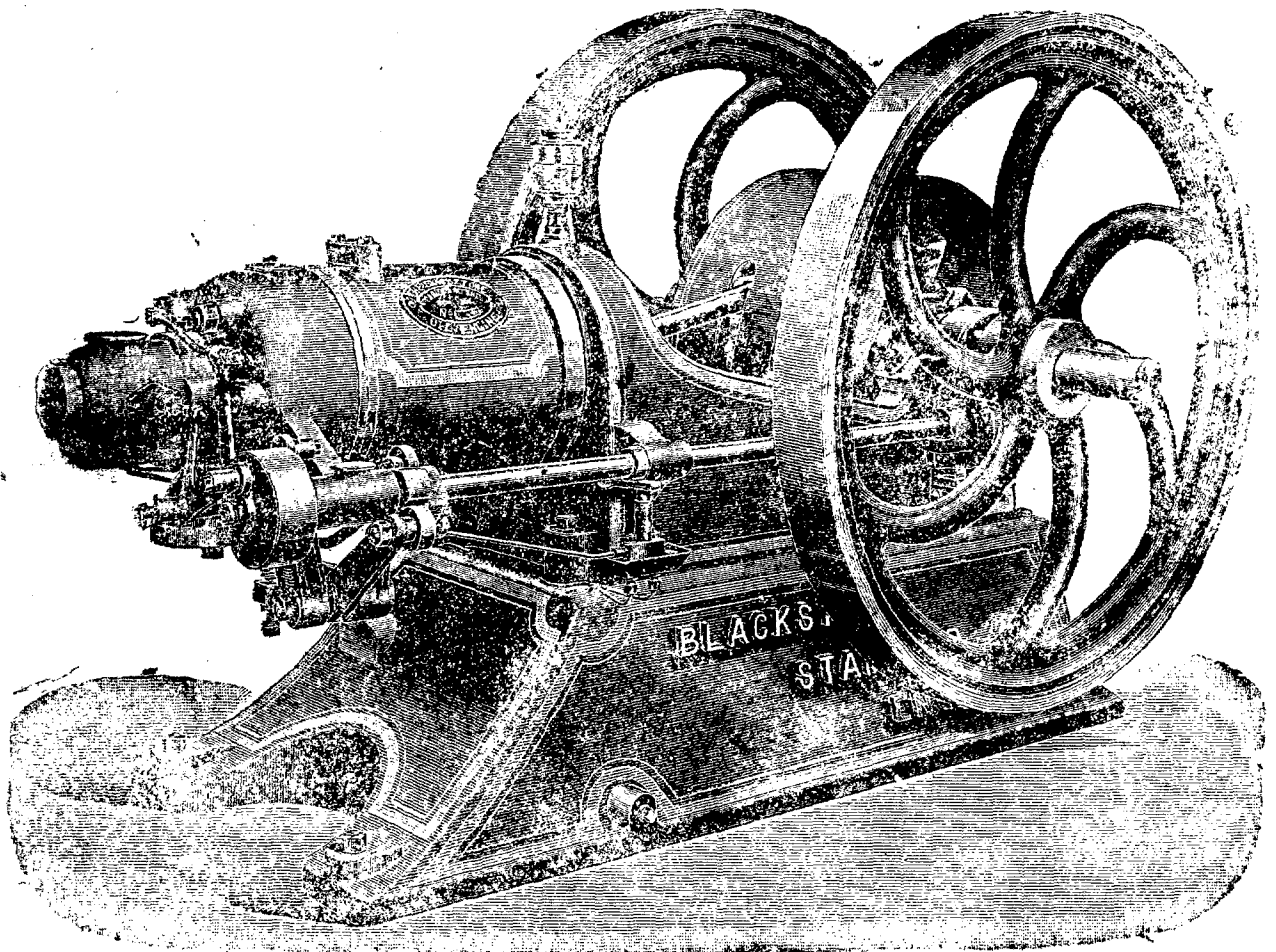
అమృతాంజనము
వ్యూహక ప్రసిద్ధి గా
పేరెదిగి ముగిసిన వ్యూహము
అమృతాంజనమును
అమృతమున వాయును

ప్రతి పాక ౧.౦౦.౦

కొరియన్లము ౧౦-12-౦
కొరియన్లము ౦-౩-౦
కొరియన్లము ౧-౩-౦

అమృతాంజనం దీప,
వంటకెట్ల దీప, మదరాసు.

బ్లాక్ స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

ఈ ఇంజనులు, ప్రాచీన ఆయిల్ మోటార్ల చతురంగ నానకముగింది వని చెబునట్లు తయారు చేయబడినవి.
ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాక్ స్టోను ఇంజనులు వనిచేయబడ్డవి. యజమానులకు చురుకైనవి.
ఇవి మొదల వివరములను భరణము చేసే మాకు వ్రాయుడు.

బ్లాక్ స్టోను :
మార్షల్ నన్ను & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

నెం. 9, కెకండులైన బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, బీకానూరు

ఆంధ్రదినపత్రిక చంపా.

1 మాసములకు	18-0-0
3 మాసములకు	9-0-0
6 మాసములకు	4-8-0
1 సంవత్సరముకు	1-8-0

ఆంధ్ర నాగపత్రిక చంపా.

1 మాసములకు	3-0-0
------------	-------

మీ వైద్యునికి

హార్టోల్స్ ను (2140)

గురించి బాగుగా తెలియును. లెఖలేని పురుషులు, స్త్రీలు అవాగ్రతచే పోగొట్టుకొనిన జలమును శీఘ్రముననే పొందవచ్చును. తక్కువ ధీని వాడుడు.
ప్రతి మందులపాత్రలోను ఇది వెలకు దొరుకును.

మీ వైద్యునికి

ట్రైపు సోజను అను దివ్యోషధము

అతిమూల్యమునకు పేరుపోయిన దని తెలియును. ఇది మిక్కిలి శాస్త్రోక్తముగా తయారు చేయబడినందున ఈవ్యాధిగలవారికి మంచిగుణము నిచ్చును, మీ వైద్యుని సలహా అడుగుడు. అన్ని మందులపాత్రలలో దొరుకును.

G.W. Carnrick Co., NEW YORK

అమృతాంజనం దీపోవారి ఔషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహినితైలము, తంతూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోషధములే గాక, ఇతరములగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి. కొవలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

రాజవైద్య మైసూరుపండిత ఎం. కే. శేషచార్యులవారి

PANDIT A.K. SETHA CHARIAR'S

JVARA MURARI

(ఇస్కాంతంబా)

విషమ శీతజ్వరములచే

బాధపడుచున్న 15000మందిని కాపాడిన

నుప్రసిద్ధావధానము. జ్వరము కనిపించిన

వెంటనే మా జ్వరమురారిని నేపించినయె

డల అద్భుతముగా కనిచేసి మరుదినమున

జ్వరమును రానియక నిశ్చయమున పో

గొట్టి ప్రాణమునకు హానిలేకుండ చేయును.

వెల బుడ్డి 1-కి రు. 0-14-0. తపాలకూలీ వేలు.

చంద్ర కళ 659

సకలవిధములయిన వాయువు నొత్తులకును, లోకలికి

పుచ్చుకొనుటకును, వైకి మర్రించుటకును విశేషము. దీనికి

సమానముగు నుండు లేకుండను.

వెల బుడ్డి 1-కి 0-8-0. తపాలఖర్చులు వేలు.

కామలూగు కోరువారికి తక్షణం ఉచితముగా కంటబడును.

రాజవైద్య మైసూరుపండిత ఎం. కే. శేషచార్యులవారి,

90 పెరుమాళ్ మొదలి వీధి, చార్మిటవుక్, మదరాసు.

పావంతుని వనావధి సారసవరిణి

అపరిమిత రక్తములకు ఆరించు బాధ్యములకు

శిశువులకును, పురుషులకు, ముచ్చలకు, గండమోలలకు

పుండ్లకు, పొత్తమోలలకు అన్ని విధములకును గలగు చికి

కోగములకు పోగొట్టును. (కే)

మిక్కిలి క్షేమకరమైన రక్తక్షయకారిణి

వనావధి పొత్తమోలలకు నున విచ్చుట నిశ్చయము

పొత్తమోలలకు ముచ్చలకు అన్ని విధములకు పోగొట్టును.

శరీరమునంతటి సాదరణదోషములకు, ముచ్చలకు

మొలక కాళ్ళసంబంధమును పోగొట్టును పోగొట్టే క్రమము

చూడవచ్చును. శరీరాలోగ్గులకును గలగు చేయును. 15 రోజు

తర కంటకు 4 రోజులు బుడ్డిలో అమ్మవచ్చును.

పొత్తిటరు. — పి. డి. సావంత్.

144. వనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT,

Fanaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

విజ్ఞానచంద్రికా

గ్రంథములు. (2110) (681)

నలవరణ

సగమువెలకు అమ్మబడును

క్రొత్తపు సకములు అమ్మవేయునిమిత్తమే

1. రాక్షసమారు యుద్ధము, సకల 0-10-0
2. విజయనగర సామ్రాజ్యము 0-10-0
3. పాతాళభైరిని 0-10-0
4. అర్ధకాశ్మరము 1-క ఛా. 0-12-0
5. " 2-క ఛా. 0-10-0
6. కృతసాయ కాశ్మరము 1-క ఛా. 0-10-0
7. " 2-క ఛా. 0-12-0
8. స్వీయచరిత్రము 2-క ఛా. శిశుకోగము 0-18-0
9. కృతకాశ్మరము 1-0-0

వెంటనే ఆర్డరులు కంపుకొనవలయును.

చిరునామా: డాక్టర్ ఆచంట - లక్ష్మీవతి

బి. వ. ఎం. బి. సి. ఎం.

మేనేజర్ **విజ్ఞానచంద్రికామండలి**

(2110) మాంటూరోడు, మదరాసు

ఇప్పుడే **ఫౌంటెన్ పేనాలు** వచ్చినవి.

బ్లూ కలర్ రు. 2-4-0 | బ్లూ గ్రేస్ రు. 2-10-0

అలెగ్జాండర్ 2-0-0 | డిప్ 205 2-8-0

గీర్ బ్రదర్లు, స్టేషనర్లు, ట్రెప్లికే, మదరాసు

ఒక హెచ్చరిక.

ఎప్పుడు తలచినది అప్పుడే చేయుట

బుద్ధిమంతునికి లక్షణము.

తేనటిదినము మన మొకవేళ లేక నేనోవచ్చును. బుద్ధి

మంతులను, మాంబాలోచనగలవారును తమ లైపును ఇన్

ఫ్యూరు జేయుచుండుటయే ఇందుకు శ్రద్ధకు మైన ఉపాహర

ణము. తన లైపు ఇన్ఫ్యూరు చేయవట్టి ప్రతిమనుష్యుడును తన

టటుంబును కన్నదకోయించు విడిచిపెట్టుటకు గురి యగును.

వివరములకు ఈ క్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుడు.

The Indo British Trading Corporation Sole

Representatives of the East & West Insurance

Co Ltd.

65, Apollo Street, Bombay

or V. V. L. Narasimham Esq.

Travelling Superintendent,

Opposite Local Fund Engineers Bungalow

Old Town Cocanada

తిరుకతి, శ్రీరంగము, మేలుక

యీ నాలుగు దివ్యజేత.

తై తమహిమయ

తీర్థ ప్రభావములు.

గళల మజలు

జేను ముఖ్య

శ్రీ వెంకటాచల

జతి.) తిరువార

మన (మేలుకొట్ట)

మార్చి సన్నధియను

కను, సాద్గిరి తే మైసూమార్చి సన్నధియను కంచి

వేంకటేశ్వర యొక్క శివసంతులకు కారణములు, అచ్చట

చేసిన దుష్టశిక్షణ శిష్ట రక్షణాది చక్రములన్న చి

వ్రాసుబడియున్నది. అయితే తీర్థములకు తగినట్లు పో

ములు ఈగ్రంథమునందు జేర్చబడి యున్నది. చదివి ఆన

మలిన గ్రంథము. దరలు తగ్గించి విశ్రాంతియందున్నా

మునవటి ధర 1.0-0. ఇత్తుటిధర 0.9-0. పోస్టేజి 0-2-

విక్టోరియావాచ్ కంపెనీ, సాకార్ పేట, మద్రా

ఆత్మ దీప్తి సా.

శరీరమును విశదీకరించువారల అత్యుత్తమ

శిశువులకు సర్వావసరముల నురించిన కాశ్మీరము

గ్రంథకర్త: — ఛా. జగన్నాథస్వామిగారు, డి

ఇత్తుటిధా చక్కని గ్రంథము. వెల 0-10-0.

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకాస్వామియము

పొత్తుకాళ్ళు నెం. 212, మదరాసు.

"WANTED AGENTS"

All over Southern India; Liberal Terms

For Energetic Persons;

Agents to Mysore, T. L. Upadhyaya & Sons,

Udubathies Aragaja, Bille etc.

Chief Agents for Southern India.

Provincial Insurance Co., Ltd.

To Introduce Insurance Business.

Sole Agents: Madras

to **Dr. S. P. MUDALIAR'S**

Tooth Powders-in-3 Sizes As. 8, 4

Guaranteed to Cure—all Dental Diseases

Office (Night) Pills 25, a bottle —

A TONIC FOR CONSTIPATION

Sri Rama Balm—As. 4, a bottle.

Best Remedy for all Aches pains and Itches.

Apply to: — **P. K. RAU & SON.**

General Merchants & Commission Agents.

260, Angappa Naick Street, Madras,

మీ కవసరములునచో

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమునకు కరగి పోతపోయినట్టి గృహ కుటుంబము గురించియు,

ఉక్కు, ఇనుపవాసనములు, వస్తువులు వస్తువులకు వంచబడిన కేసులు కోరిములుగా

నున్నట్టి ఇనుపకట్టలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని

విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతిసందర్భముల నలహా

వాలోచించవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి

సంతనే వానిని నకాలములో సరఫరాచేయుటలోను గొప్ప పేరు మోసినవారు.

విలాసము: — డి రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

సాత్ ఇంటియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, తపాలాబెట్ట నెం 55కి రు,

289

మదరాసు

(ప్ర క్తమౌజుడగ గోరువచ్చుదు ఈ వక్రీకపేరు కూడ నుదహరింప గోరుచున్నారు.)

శ్రీ బాలగంగాధర తిలకుగారి

(547) సెక్యూరటీ కేసు (1437)

స్వరాజ్య ఉపన్యాసములు

ప్రతి 1-కి రు 0-14-0.

పండిత మదనమోహన మాళవ్య

గారి జీవితము, పంజాబు అల్లరి

ప్రతి 1-కి రు 0-8-0.

వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,

292, ఎస్.ప్లస్. డెన్ను పురి. ఈ.

కంటిఆడెము: — వావిళ్ల, మదరాస్.

బహుమానము

వైద్య విద్య

ఆ మరాలో శైశ్వకృతములకు మార్గదర్శి

అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,

(1708) 21, చీవాడవాడ, మదరాసు.

హా. పో. స్థలం సంఘ విచారణయొక్క
మించున
భాగము
రెండవ దినచర్య

శ్రీవిరమ గడపుటకు గత కర్తవ్యములందు వలెనే ధరణి
వివరములను చాకయై యున్నట్లుండు శీతములవృద్ధి గోరక మును
పటితీతములమీదను తృప్తికొంది యుండునని జోషిగారు చెప్పి
యన్నారు. ప్రపంచముయొక్క ప్రస్తుతపు ఆర్థిక స్థితిగతు
లను బట్టియాజిన, భావికాలమున కర్తవ్యము మంచివృద్ధి చేసారు
ని చెప్పటకు నీలులేదు. గోరకమును మున్నగువాటికి ఇప్పుడు
ధరణి దగ్గియున్నట్లు నెయ్యి, పాలు మొదలగు వస్తువులకు అంత
సరముగా ధరలు పెరిగియున్నవి. మనశీలమునకు అవసరము
గు వస్తువుల కన్నిటికిని ధరలు విపరీతముగానే యున్నవి.
ఈవిధమున చాకగానున్న వస్తువులు మరుశబ్దమున వియ
మగుచున్నవి. కావున నిప్పుకు శీతములు కొంతవరకు వృద్ధి
చేయబడినను మరల కొలది కాలములోనే యాత్యుచేసి యథా
ప్రకారము కర్మకు శీతములే నిచ్చుకర్తలే కలిగియుండ
కాకకర్మముగా నుండవలెననిచూడ జోషిగారు నడిచిరి.

మదనము జనరల్ పోస్టాఫీసులో అక్కాంపెంటుగా
యున్న క. గోరకస్వామి మొదలియారుగాను తమ ఆఫీ
సులో డిప్యూమెంటు యొక్క మూడవవంతు పనియన్న
యింకా యితర కార్యములను నున్నచూడ
వలసి యున్నదనియు, ఇట్టి కర్తవ్యమును
వ్యక్తముగానున్నదిగాన యీ కర్తవ్యము జనుకాలమువరకు
గ్రంథమునై నచో కొంతమంది పనిచూచు కొంతకాలమును, మరి
కొందరు కొంతకాలమును పనిచేసి కర్తవ్య నేర్పాటు చేయ
వలసి యుండుననియు, అట్టి సంగతులను బట్టినిగాని యీ
కర్మము వివరము కావలయు, కావలసియున్న కార్యవిధాన
చాకమునకు ఎంతకాలము, ఎంతమంది పంపారము అవసర
మని యోచించి ముదింపుచేసినట్లుకెప్పుడొకటి చెప్పి. మరి
ప్రాంతులయ్యుటకు ప్రత్యేకమైనవాడు లేనందున పొదుపుపూ
ర్వకము, గుమాస్తాను అయ్యివలసి యున్నారనియు అందులకు
తాము అవసరముగా చేసికొనవలసిన తరుయొక్క కాలము
ను వృథా పుచ్చువలసి కచ్చయి న్నదనియు
చేయవలసిన పనికి నిజముగా వారంతకాలము వెచ్చించు
నైతి లేకపోయే లేదనియు, ఉపదేశకాలములందు పని
చేయగా నుండి సాయంత్రము మిక్కిలుముగా నుండు
నని నడిచిరి. నూటికి 25 కంటకు అప్పుడెప్పుడు మిక్కి
లుగా కలుగుచుండు పనిని చేయుటకు గుమాస్తాను ప్రత్యేక
గా నుండవలెననియు తాము యిప్పుడు కోరుచున్న
విధము అంతరిమితమై పోవుననియు
మూలమునకు సంతకము పెట్టువనిగాక మితమైనట్లే యనియు
అచ్చటించిరి. మొదలియారు గారు కాలవకమిలియడ శీత

ములనిచ్చు కర్తవ్యము ముఖ్యముగా అవసరము. మరియు యీ
కర్తవ్యము జనుకాలమునందేయు పనిచేయు చుండు వారలకు
మూడ లాభదాయకముగా నుండునని. అట్టింగు అలవెస్సులకు
మూడ శీతములలో కలిపి యిచ్చు ఏర్పాటుకలన మంచి
శీతములను తీయు చుండు కొలది జనమునకే లాభగారి
యగును. మరియు అట్టి ఉద్యోగులు ఒక్కమాత్రముగా మంచి
శీతములకే పోవచ్చునన్నచో వాంకర్తవ్యములనుండి వాడుకాత్ర
మే విడుదలగుదును. కాలవకమిలి శీతములు చేయవలసినపనిని
సరిగా చేయని యకభాగా తెలిపితేటల కలవాడు డిప్యూమెం
టులో పనిచేయుచునాకకమును తొలగించుటయు అట్టి
వాడు ఉద్యోగములకు అతీతము యుండుననియు
నాకకమును తీయుననుటయు మొదలియారు
గారు అంగీకరించిరి. పోస్టాఫీసులలో గుమాస్తాను పనిచేయు
వాడు అయినవాడు చేయవలెననుట పండి పుచ్చెట్లయ్యకు
నిర్దేశములు మొయింతుటకు నియమించినట్లుగా నుండునని
యొకవలియారు గారు తలచుచున్నాడు. ఒకవేళ గ్రామ్యమెట్లు
పోవుట డిప్యూమెంటులోకి రావలసియున్నచో వారిని గుమ
స్తాలో నుమానులకు చేయక వారికి ప్రత్యేకముగా నాన
య నొసగి విధివృద్ధిని జూపవలె. చెడియు, మిక్కిలి కష్టమై
కట్టియు, కావచ్చు కట్టియు పనిచేయు వారలకు ప్రత్యేకము
గా కొంత అలవెస్సు నిచ్చుచు వారికి ఉత్సాహమును కల
గజేయవలె. మద్రాసు మొదలగు గొప్పపట్టణములందును కర్త
వ్యము మొదలుగా నుండు స్థలములందు పనిచేయు గుమాస్తా
లకు కనీసము నెలకు 80 రూపాయల శీత
మునకు సత్కృత యివ్వబడుచును. భార్యాభర్తలు ఇద్దరు కట్ట
వయలలో శీతముచేయుటకు ఇంటి అద్దెసోదన 90 రూపా
యలు నావలసియున్నది. ధరణి మిక్కిలుముగా నున్నప్పుడు
శీతములు వృద్ధిచేయుచుండవలె. ఒక గుమాస్తా నెలకు 80
రూపాయల శీతముమీద నియమించబడి సుంకర్తవ్యమునకు 5రూ
పాయల వంతున 10వంకర్తవ్యములలో 150శీతముకలపొంది తరు
వాటి 10 వంకర్తవ్యములలో సుంకర్తవ్యమునకు 10 రూపాయల
అభివృద్ధిసో 200 అ కనీసమున వారికి ఇంటి అద్దె, జోకలు
అలవెస్సు కలిపి 25 రూపాయలమీద యిద్దరల. అవిధముగా
ఒక గుమాస్తా ఇంటి అద్దెయు, జోకలు అలవెస్సును, శీత
మునకు 80 రూపాయలు నెలకు పొందును. 95 రూపాయల
కట్టవలెననియు సంతకము చేయించుచు శీతము
చేయుచున్నాడన్న అభ్యుచేయుచున్నాడని దృఢముగా నమ్మ
నగును. ఇప్పుడు వారు చాలినంత తిండిలే: అనంతమును
న్నాడు. కాన వారికి చాలినంత శీతము అభివృద్ధిసో వాడు
మిక్కిలుండరాదు. మరియు రాత్రిజేతలందు పనిచేయువారికి
కడకలు యిచ్చును సౌకర్యము అందవలె. రెడక్టీవను, పా
ర్యలు పని కల 12 గంటల మొదలు రాత్రి 9 గంటలవరకు
జనుకుండునలె. ఈకర్తవ్యమునకు ప్రభుత్వము కష్టముండదు అని
మొదలియారు గారు ముట్టాడిరి. ఇంకొక మదనము పోవు
యద్యోగుని కేపు విచారించుచును.

నోటీసు

గుడివాడ తాలూకా జోషిపర్లు గ్రామ శాశ్వరములు
వీరమాచనేని రామస్వామి తాల్కూరిగారు మరల 86రూకు
కృష్ణయ్య వంతులగారి అభివృద్ధి వారివద్ద వాడుకడిక
మోక్షామోక్షా జిల్లాకోటుక మొదలగు కోటుక రికార్డుల
మరయును ఇతర అంశములు రికార్డులు తీర్చవచ్చుననియు తీ
పోయిన నోట్లు కచ్చు రిజిస్టరు పుస్తకము తీసుకొని
డిక్రీ బోర్డును కంఠంపెట్టువారి తాల్కూరి నేమూరితాల్కూ
రికారులయిన వేంకటాచారి, నటికాచారి, అసాని
లతాల్కూరి కొన్ని ప్రావిజరీ నోట్లు యింకా చాలా అంతు
లేని నిల్వ రికార్డుల కొన్ని నానయిరా దన్నుకుంటున్నట్టి
కాగితములు 1828, 1829, 1829 ఫస్ట్ లెవెల్ తాల్కూరి గ్రామ ఇతర
అంశములు 17-4-20 తారీఖున పుస్తకములముఖంలో కట్టి
రయింపియిన బుద్ధిమంతులై వేదవాడ వస్త్రాపుండగా మరలి
పోయిన రయింపి డిగిటక్రీ కాక గడుక ఎవరి కంటకు దొరకక
యెడల వారికి తెలియవచ్చిన వారు బోరీకారు. గడుక (వెలిం
ట్యుక్రింద 10-0-0 యిస్తామిన్నాడు. బుద్ధిమంతులు అయిన
వారికి తెలియవచ్చుననియున్నాడు.

వీరమాచనేని రామస్వామి.

వైద్యగ్రంథములు

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీకృతి బి. ఎ., ఎం. బి. సి. ఎం.
గారిచే రచియింపబడినవి.

1. అంటువ్యాధులు 0-12-0
 2. చంటిచిడ్డ 1-0-0
 3. కలరా 0-7-0
 4. మలేరియా (చంటిబుర్రము) 0-7-0
 5. ఆయుర్వేదమునందులికిచ్చు ప్రకృత్యయోగములు 4-0
 6. Principles of Ayurvedic Treatment (English) 0-8-0
 7. Some Important Prescriptions in Ayurvedic (English) 0-4-0
- ఈ గ్రంథములు కోడువాడ ఆంధ్ర ఆయుర్వేద కౌశ
భాగములవారికి 19 వంతులొప్పు, ముంపులొప్పు, చెన్నకట్ట
కామ అను ఇతరవాడు (వాడుకలెను. (1925)

వశ్యమదేశస్థుల శాస్త్రాక్ర
ముగా భవిష్యత్తును తెలిపుట.

వ్యాపారపులకు మాత్రమే
జాగ్రత్త.

1920-వ సంవత్సరము వ్యాపార మరలికట్టు నాయుండును.
కాబట్టి 1920-వ సంవత్సరము ఏలాగను గల
చూడ తెలుసుకొనవలసియు నీయును స్వకా ప్రయత్న
ప్రాసి పంపుచూ దప్ప 5 అ మనీయన్నాడు చేయవలెను.

PROFESSOR SAGAR, M. M. I. T.
(Member of I. A. Society of London.)
(2197) Sowcarpet
Madras (India)

India Equitable Insurance Company.
ఇండియా ఈక్విటబుల్
ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ,
పట్టాదారులకు హెచ్చు లాభ
ములను పంచివెట్టు
భీమా కంపెనీ.
ఆంధ్రదేశమున ఏదెట్లు కావలెను.

డాక్టరు ఆచంట - లక్ష్మీకృతి,
2112-699] బి. ఎ., ఎం. బి. సి. ఎం.
మనీజరు కైరత్తు, మదరాసు (కాం. శి.
185, మాంబుకోడ్, మదరాసు.

అమ్మకమునకు (2192)

మంచిస్థితిలో యున్నట్టియు కత్తులమే ఉపయోగించుటకు తగినట్టియు, నెకెండు హాన్డు 1 1/2 టన్ను గార్ హాన్డు,
మోటారులన్ను అమ్మకమునకు నిర్దేశముగా యున్నవి. వాటికి కావలసిన క్రొత్తభాగములు మూడ అమ్మకమునకు
కరయారుగానున్నవి. ఇప్పుడు చూడవచ్చును. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు (వాయవ్యమున).

South India Candle Works, సాత్ ఇండియా కాండ్లీ వర్క్సు,
'Wood Ford' Peter's Road, 'పుడ్ ఫోర్డ్' పీటర్స్ రోడ్,
Rayapettah, MADRAS. రాయపేట్ మదరాసు.

(536) **నర్వవృద్ధిక విష నంజీవిని** (విజ్ఞప్తి)

గుణములేదని ముఖపు చేయువారలకు రూ. 100 ఇనాం.

కెల్లె నేమిచ్చువారు - వికవిక నగునగు, గుణములేదనిపోయి - గొప్పకీ తెలు
కుండలములను ముంపుకొక్క యింతును, గుణములను తెన్ను-వివరములను
ఎలక పాములు తెన్ను కుక్కలు - ఏవియినను చీకెనక
గలగల పోవలెను ముంపుకొట్టు - గాంతు రెంకయు మూడయ్య
భక్తిభక్తి మన మెన్నుదైనను - బర్మయైన ముఖానుభం
జలను గంటిమె యిట్టి కంచును - బూని పోత్రయ నెయిత.
ఇది ప్రతికటుంబయినను ముందవలసిన ముఖ్యోపదేశము. అంగ్ల, యూరూపి,
శీతలైన్యలచే పొగడ్తగాంచుబడి యున్నది. ఎన్నిదినను అంధినిను ముం
గుణము మూడు. నేలనుకు మాత్రమేగాక ఎలక, కుక్క, పాము, బట్టి తెలుక
అంధులకును పుట్టు కాలములకు నుకయోగింపవచ్చును. ఒకసారి కలిపించును.

వెల ప్యాకెట్ 1-కి 0-8-0. పోస్టేజి 0-3-0; ఒకసారి
2 ప్యాకెట్లు తెపించుకొనునారికి పోస్టేజి ఇనాం. 1 డబ్బా ప్యాకెట్లు వెల 5-0-0 పోస్టేజి లేదు.
విరునామా:-ధనలక్ష్మి కంపెనీ, వెంకటేశమేస్త్రివీధి, మదరాసు. ఈ.

ఆంధ్రవత్తిక

1920-వ సం. మే నెల 1-వ తేది

శనివారము

మెస్తను సంఘపురిపోరు

ఇంతవరకును, అనేక శాఖలనుండి వచ్చు ఆదాయము, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు కొంతయు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు మరికొంతయు, చేరుచున్నది. మాంటుఫర్డు నివేదిక గ్రంథకర్త లీ వద్ద తిని రద్దుకరుక నిశ్చయించి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వశాఖల రాబడిని, ఇండియా ప్రభుత్వశాఖల రాబడినుండి పూర్తిగా వేరు చేయవలయునని, సూచించిరి. ఇటుల వేరు చేయవలసిన, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు కొంతనష్టము రాగలదనియు, ఆనష్టము భరియగుటకు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు నిర్ణీతముగ మొత్తముల నీయవలసి యుండుననియు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములు తమ రాబడినుండి మున్ముందుగ నీ మొత్తములను విడదీసి మిగిలిన మొత్తములను మాత్రమే తమ ఖర్చులకు వినియోగించవలయుననియు, వీరు స్పష్టపరచిరి. తమ కాధారముగ వీరు 1917-18 సంవత్సరపు బడ్జెటు లెక్కల దీసికొని, చెన్నరాష్ట్రముపై విచారణభారమున వైచిరి. దీనినిబట్టి, తనరాబడిలో, చెన్నరాష్ట్రము 100 కి దాదాపు 47 వంతున చెల్లించవలసి యుండును. ఎక్కడైత్యవ్యముననుభవించెడి బెంగాలు బొంబాయి రాష్ట్రములు 100 కి, 10, 100 కి 9, వంతున మాత్రమే చెల్లించవలయును. మాంటుఫర్డుగారి సూచనలు దేశములో నెలకడి గలిగించెను. చెన్నరాష్ట్రవాసులు మిగుల తీవ్రులై బెదిరి తమ యసమృద్ధి గనుబడిరి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము లింత మొత్తమును చెల్లించవలసిన యగత్యము సలేలేదని, దేశ ప్రముఖుల నేకులు వెల్లడించిరి.

జాయింటు కమిటీ వారి విషయమును గుర్తించుకలేదు. ఇందుకొర కొక విచారణసంఘము నేర్పరచి, వారి సలహాల గైకొనవలయునని మాత్రము, సూచించిరి. ఈ సూచన ననుసరించి, మెస్తను సంఘ మేర్పరుకబడినది. ఈ సంఘమువారు దేశమందంతటను సాక్ష్యము గైకొనిరి. వారిచే తయారుచేయబడిన నివేదిక మి పుడు ప్రచురించబడినది, తంతివార్తలలో గలదు. నివేదికనంతయు జరికిలించిన గాని, దాని బాగోగులగూర్చి పరియగు నభిప్రాయమిచ్చుట కంతగ వీలుండదు. తంతివార్తలలో ప్రచురించబడిన సంగ్రహముబట్టి, ఇకంతాకుపు రాబడి కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు పూర్తిగా చెందవలయును. ఇనరలు స్థాంతుల రివిన్యూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు చెందును. ఇండియా ప్రభుత్వమున కీ పభజనము వలన, 2,83,06,000 రూపాయల నష్టము గలుగునట. దానిని భరించేయటకు, ముందు కొంత ధనమును రాష్ట్రము లీయవలయునట. ఈ సందర్భమున, మద్రాసుపై మితిమీరిన భారము మోపబడినది. 3 కోట్ల రికి లక్షల రూపాయలను మద్రాసు చెల్లించవలయుననియు, బొంబాయి 56 లక్షలు, బెంగాలు 63 లక్షలను, సంయుక్త రాష్ట్రములు 2 కోట్ల 50 లక్షలను, కంజాబు కోటి 70 లక్షలను చెల్లించవలయును. ఇండియా ప్రభుత్వపు నష్టమును భరించేయటకు, న్యాయముగ ఏర్పా

టును జరుగవలయునో వీరు పిమ్మట సూచించిరి. మద్రాసు 100-కి 17 వంతునను, బొంబాయి 100-కి 13 వంతునను, బెంగాలు 100-కి 19 వంతునను, సంయుక్త రాష్ట్రములు 100-కి 18 వంతునను, కంజాబు 100-కి 9 వంతునను చెల్లించవలయుననియు, ఇట్టి ఏర్పాటు 7 సంవత్సరముల కాలములో నెలకొల్పబడవలయుననియు, వీరు సిఫార్సు చేయచున్నారు.

ఈ నివేదికపై రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు తమ యభిప్రాయములను 1 జూన్ తేదీలోపుగ తెలుపవలయును. ప్రజాభిప్రాయములు గోరబడి నటల లేదు. న్యాయముగ నుండవలసిన ఏర్పాటుల ప్రకారము, వంగదేశ మెక్కుడు భాగమును చెల్లించవలసి యుండ, మద్రాసు రాష్ట్రముపై మూడుకోట్ల 48 లక్షలను విధింపుడు, బెంగాలుపై 63 లక్షలను మాత్రమే విధించవలసినది, ఇంగ్లీషు భాషము గల వారెవరయినను క్రశ్నింపక మానరు. ఇందుకు మెస్తను సంఘమువారి రెట్టి కారణములను సూచించిరో తెలియదు గాని, మాంటుఫర్డు నివేదికమున సూచించబడిన అన్యాయపు ఏర్పాటులనే మెస్తను సంఘమువారును కొనసాగించి దలపెట్టిరి. మాంటుఫర్డు నివేదికయందీ ఏర్పాటు విషయమై వ్రాయుచు, గ్రంథకర్తలు తమ వాదము నిలుల సమర్థించుకొనిరి.

“ఈయూజేషణ, క్రస్తుతమున్న అసమానపు ఏర్పాటులకును వర్తించును. వీటిని తొలగించుటకు, మావిధానము పూనుకొనలేను. క్రస్తుతమున్న ఏర్పాటులనే, ఇదియు కొనసాగించును.”

మాంటుఫర్డు నివేదిక గ్రంథకర్త అన్యాయము జరుగునని గుర్తెగియు, పూర్వాచారమును మార్పుటకు మాత్రము విముఖత జూపుచున్నారు. స్వపరిపాలనావిధానము నొక దానిని క్రొత్తగ తయారు చేయునపుడే, వీరు వెనుకటి దురాచారములను తొలగించి బూనపుడు, అభివృద్ధి కవకాశ మేమునునో కనుగొనవచ్చును.

మెస్తను కమిటీవారును పూర్వాచారబద్ధులై ఇటుల జేసియుండవచ్చును. అటులగుచో, ప్రత్యేక విచారణసంఘము నేర్పరచి ప్రజల ద్రవ్యము నిండులకు వెచ్చించుటవలన, లాభమేమిగలదో తెలియకున్నది. మరియొక విషయమును గమనించవలయును.

ఇండియా ప్రభుత్వమునకు నష్టము గలుగునను సూచనపై మెస్తను కమిటీ రిపోర్టు ఆధారపడుచున్నది. నష్ట మేమాత్రము గలుగదని, గా. వి. యం. శర్మ గారు సామ్రాజ్యశాసనసభలో నిటీవల జాబుగలిగియుండిరి. నష్టము గలుగునో లేదో మెస్తను కమిటీవాడు విచారించవలయునని, కటేలు గారు మతిమొక తీర్మాన ముపపాదించిరి. శర్మ, కటేలుగార్ల తీర్మానములు రెండును, ఒకటిపోయెను. శర్మగారు రాజముయమున చుడివినటుల, 1917-18, 1918-19, 1919-20 సంవత్సరముల అంకెల జూచినను, నష్టము గలుగ నేరదు. ఇది యుద్ధసమయపు అంకెలు. అట్టితరీ శాంతిసమయమునందు, నష్టమున కేమాత్ర మనకాశముండదు. మిలిటరీ వ్యయ మితిమీరిన తగ్గిపోక తీరదు. రైల్వే రాబడి ఇంకను హెచ్చును సుకముల రాబడి విశేషాతిశయము చూపగలదు. ఇంకంతాకు హెచ్చిలియును. గతించిన ఆరువత్సరములసంఖ్యల జూచిన ఇండియా ప్రభుత్వపు రాబడి నానాటికి హెచ్చుచున్నది. మారకపురేటు హెచ్చుటవలన, లాభ మధికముగ రావచ్చును. అట్టితరీ, రాష్ట్రములనుండి తిరిపేముల గయింతులు, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు పాడిగాదు. ఇండియా ప్రభుత్వము స్వతరాబడిపై నాధారపడియున్నపుడే, దానికి సావ్యవము చేసారును. ఒకవేళ ఋణ మెప్పుడయినను అవసరముగ

చో, ఇండియా ప్రభుత్వము ఋణము నింక వచ్చును.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల కభివృద్ధి ధనము వా కొట్టుకొనుచున్నపుడు, ఇండియా ప్రభుత్వము చేయబడుట భావ్యముగ నుండును. ఇందుములమున, తమకు రాబడి చేయూహనార్థముల నన్నే పించుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ప్రోత్సాహముండదు. అనాయాసముగ రాష్ట్ర ప్రభుత్వములనుండి ప్రతివత్సరమునను ధనము ములభముగ లభించుచున్నపుడు, ఇండియా ప్రభుత్వము వారెట్టి శ్రమ దీసి కొనెదరు? రాష్ట్ర ప్రభుత్వములు కొంతధనము నీయవలయునను జర్జరియే, చెడ్డది. దానిని రద్దుజేయుచుటకు ప్రయత్నించుట, భారతముల ధర్మము. ఏ వద్దతి ననుసరించి, మెస్తను కమిటీవారు ఇండియా ప్రభుత్వపు నష్టమును గుణించిరో తెలియదు. 1 మాసేడిన జడ్జెట్టును గూర్చి వివరించుచు, ఆర్థిక పద్ధతి లగుడబ్బు. హెయిలీగారు సామ్రాజ్యశాసనసభలో నిలుల ఉపన్యసించిరి.

“మాంటుఫర్డు రిపోర్టునో, 13½ కోట్ల నష్టము గలుగు నని, మదిపు వేయబడినది. ఈ నష్టమును రాష్ట్రములు భరించేయవలయునని, రిపోర్టు తెలిపెను. 2 పిల్లింగుల మారకపురేటు ననుసరించి చూచిన పిమ్మట, క్రస్తుతము 6 కోట్ల నష్టముండు నని మేము నిరూపించుచున్నాము. ఈ మొత్తమునే మెస్తను కమిటీవారికి మేము తెలియబరచితిమి. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు చెల్లించవలసిన మొత్తములను సాధ్యముగునంత త్వరితో నిలిపివేయగల మరీ కూడ, మేము సూచించితిమి.” ఇండియా ప్రభుత్వమువారి 6 కోట్ల రూపాయల నష్టముండు నని తెలుపక, మెస్తను కమిటీ 9 కోట్ల రికిలక్షల మొత్తపు నష్టము నే యాధారముచేటి గుణించిరో తెలియకున్నది. మెస్తను కమిటీరీపోమిగుల ఆశాభంగకరముగ నున్నది. కడుదీనిభ, 2 మగు మద్రాసు రాష్ట్రముపై బొంబాయి బెంగాల రాష్ట్రములపై కన్న, మితిమీరిన భారమును మోపుటచే, మద్రాసు రాష్ట్రములకెంతయు అసంతృప్తి గలుగక మానదు.

మహాత్మాగాంధీగారి విజ్ఞానసము

—(100)—

అఖిలభారతీయ స్వరాజ్యసంఘ సభ్యులకు మహాత్మాగాంధీగారి కింది విజ్ఞానసము నంపి:

“కేవలము రాజకీయసంఘముక కధ్యక్షులుగ నుండు సంగీకరించుచు, నా జీవితప్రచారము నందు క్రొత్తయార్పు కలిగించుచున్నది. బాగుగ నాలోచించి, స్నేహితులతో యోచించిన పిమ్మట నే, నేను అఖిలభారతీయ స్వరాజ్యసంఘములో తేరి దాని కధ్యక్షులుగ నుండుట కంగీకరించితిని. నే నేరాజకీయసంఘముతో తేరగూడదని, కొందరు స్నేహితులు సలహానిచ్చిరి. నే నీ సలహాను గూర్చి చాలదూరము యోచించితిని. కాని నేను తలలెట్టిర యు ద్యమము లును, కర్మతులును కొనసాగుట కొక సంఘముతో జేయబయించి దని, నాకు తోచినది. బొంబాయి రాజధానిలో వెలువల నున్నవారి యభిప్రాయము గూడ కనుగొనుటకు ప్రయత్నించితిని. నేను సూచించెడి ఉద్యమములు, స్వదేశీ, హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగము, హిందీ భాషను సామాన్యభాషగ జేయుట, భాషా ముక్తరాష్ట్ర నిర్మాణము. స్వరాజ్య సంఘసభ యుద్యమములలో శ్రద్ధవహించి వనితేశ్వరి ల నే ప్రోత్సహించెదను. నా పునర్నిర విధానములో సంస్కరణములు రెండవసారి మాత్ర మాత్ర

మించును. ఏలనన, నేను సూచించిన కర్మములను భారతీయ అవలంబించుచో, అత్యుత్సాహ పూరితులగు అతివాదులు కోరే సంస్కరణములు పరిమితము త్వరలో చేపట్టవలెను. పంపూర్ణ స్వకరిచాలనమును సాధ్యమగుంత త్వరలో తీర్మానములను సమ నిర్ణయములో నే నెవరిని దీసి వేయును. స్వకరిచాలనావలంబించునను, నేను సూచించిన కర్మముల నవలంబించినచో, త్వరలో చేపట్టవలెనని నిశ్చయముచేసిన, నా ప్రామాణ్యములో ఏటికి గాముఖ్య మిచ్చుచున్నాను. అఖిల భారతీయ స్వరాజ్య సంఘమును నేను కక్షసంస్థగా భావించుట లేదు. నే నేకమునకును చెందినవాడను గాను. స్వరాజ్యసంఘ నిబంధనల ప్రకార మిది, కాంగ్రెసులో కలసి యుండవలయునని, నాకు తెలియును. కాని, కాంగ్రెసుసభ ఒక కక్షమువారి సంస్థ గాదు. బ్రిటీషుపార్లమెంటువలె, దానియందన్ని కక్షముల వారికిని స్థానముగలదు. ఏదోయొకకక్ష మెక్కుటికప్పుడు దానియందు ప్రాముఖ్యము వహించుచుండును. దేశపురాజకీయ జీవితమునందు, సత్యధర్మములను ప్రవేశ పెట్టుటకు సాధ్యమగును. స్వరాజ్యసంఘసభ్యు లందరును సాక్షికనిర్ణయము నవలంబించక బోయినను, సభ్యులును అహింసను అవలంబించునటుల కృషి సలిపెదను. ప్రభుత్వమువారిని గూర్చి భయపడుటకు గాని వారియెడల అవిశ్వాసము జూపుటకు గాని, మనకప్పుడు ప్రసక్తియుండదు. స్వరాజ్యసంఘసభ్యు లీ కార్యక్రమమునుగూర్చి విమర్శించి, తమ సూచనలను తెలుపు వలయునని, నే గోరెదను."

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభ

28 ఏప్రిలు తేదీన జరిగిన ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ ఆహ్వాన సంఘసభ్యుల సమావేశమునందీ తీర్మానము లంగీకరింపబడినది. పి. కాళిరెడ్డి గారు ప్రాయశఃచూచుచున్నాడు:-

"(1) మహారాజేశ్వరీ, సంస్థానల వరసించు చార్లగారి సహవాసమును మహారాజేశ్వరీ, కె. వరసింగరావుగారి ఆమోదముపై ను మహారాజేశ్వరీ, పి. బాలిరెడ్డిగారిని యీ సమావేశమునకు అధ్యక్షునిగా యేర్పాటుచేయుగా యెన్నుకొడమెనది.

(2) సంస్థానల ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభ ఆహ్వాన సంఘమువారు మొయినో 10, 11, 12, తేదీలలో ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ జరుగ నుద్దేశించి యుండిరి. ఆహ్వానసంఘము ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభాసభ్యులను కొన్నిటి సమస్యలను యేర్పాటు చేయునందున మొయినో అఖిలలోనో లేక జూనునల ఆరంభములోనో సమావేశము నిర్వహించుచు జరుపుటకుగాను తగుమైన ప్రయత్నముల చేసెదరు. ప్రకృతియు యేర్పాటుచేసిన ఆహ్వాన సంఘమును విరమించడమైనది. కర్నూలు జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీవారు యీ ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ జరుగుటకు తగుమైన యేర్పాట్లు చేయవలెనని ప్రకృతియు ఆహ్వానసంఘమువారు కోరుచున్నారు.

ఈ తీర్మానములను కర్నూలు జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీవారికి, ప్రెస్సుకు వ్రతీకలకు పంపవలసి నదిగా తీర్మానించినారు."

ఆంధ్ర సభలను మరికొంత కాలమువరకు నిలిపి వేయుటవలన, సభలు జయప్రదముగ జరుగుట కవకాశము దగ్గునేమోయని భయపడుచున్నాము. జూనునలలో పన్నము లారంభమై, శ్రోత్రులు తిరిగి తెరువబడినవిమృదు సభలు కనేములు రాజాలక ప్రవచ్చును. ఆహ్వానసంఘమువారు 10, 11, 12 తేదీలందే సభల జరుపుట యత్నముగ నుండునని తలచెదము.

నిబంధనలు: జాయింట్ కమిటీ

నిబంధనలగూర్చి యోచించుట కేర్పడక జాయింట్ కమిటీలో, క్రాంతవారిని జేర్చుకొనడమని నెల్లొరను క్రమపుగారు కట్టుబట్టినయి మూం టాగూగారు కలనల్ వట్, కలనల్ వెట్టిపుష్పగార్లను సభ్యులుగ నుండమని గోరక, కలనల్ ఏటుగారు విరాళించిరినియు, క్రమపులనుండి మెన్దెనక్రమపు చేరవచ్చుననియు ముద్రాను ప్రెస్సు వ్రతీకకు ప్రత్యేకవిలేఖకుడు తంతివార్త నంపెను.

మలబారుమండలసభ

కస్తూరిరంగ శ్యాంగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగిన మలబారు మండలసభలో, రాజ్యాంగసంస్కరణముల గూర్చి కాంగ్రెసు తీర్మానము లంగీకరింపబడినందుల కెంతయు సంతసించెదము. బిసెంటు క్రమపులు చేసిన క్రతికూలప్రయత్నములు ఫలప్రదముగా లేదు. జాతీయవాదుల ప్రాబల్య మన్ని భాగములందును పరిస్థుటలుగలచున్నది.

పదునొకండవ కైవమహాసభ

రాష్ట్రపరిశ్రమల శాఖ బి. 2, 3, 4 తిథులకు సరియగు మేనల 4, 5, 6 తేదీలందు పదునొకం డవ మహాసభను శ్రీలోకారాధ్యులు శివపురపు రాజయ్య గారు జరుపు నిర్ణయించి ఆహ్వానము లను బంపి యున్నారు. కైవమత సంఘాభిమాను లందరును ద తుచేసి సభను జయప్రదముగ జరుగ ప్రార్థింతులు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ

నిన్న జరిగిన సాయంత్రము, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాజకీయ సంఘసభ జరిగెను. పురాణం వాగధూమకం, వేమరపు రామ వాసు, జి. వి. వెంకటాచయ్యక, కాళిశామినాగేశ్వరరావు, బులుగు రాజశేఖరావు, వి. యల్. కాత్రి, గడ్డె రంగ శ్యామాయ్యక, చిట్టా శేషగిరిరావు వారు మొదలగువారు సభ జరిగిరి. మహాసభలో జరిగిడి ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభలో వివాదించుట కీరింపి చిత్తుతీర్మానములను సభవారంగీకరింపెను.

చిత్తుతీర్మానములు

1 వ తీర్మానము. సార్యభూమి 1912 నుండి నెంబరుల 28 తేదీన దయాభూమిగూడ ప్రయోజనం ప్రకటనకై యాసభవారు తమ కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనల సమయము చూచుచు, వ. జి. వెంకటాచయ్యక గారు యీ సభకు రాంధీయన భారత శతేషము సందర్భావకమైన రక్ష యేర్పాటు వారికి కలిగిన సంతోషమును తెలుపుట ప్రారంభించి ఈ క్షేత్రము అవదూర్వక మగు స్వాగతము నిచ్చెదరని నిశ్చయించుచున్నారు.

2 వ తీర్మానము.

రాజకీయ సభలయై తమల సభ్యులను చూచు చారల వందన వివక్షితలే శ్రీ సార్యభూమి ఆశీర్వాదములతో విడుదల చేయవలెనని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

3 వ తీర్మానము సంస్కరణముల గూర్చి

సంస్కరణపు చట్టము అవదూర్వకము. ఆసంతృప్తి కరమును ఆకాథంగకరముగ ఉన్నదని వారి దృఢాభిప్రాయము. యీ సభవారు తెలుపుచు, స్వయం నిర్ణయమాత్రము ననుసరించి సంపూర్ణముగ భాధ్యతావంతరీకరణము యీదేశమందు స్థాపించుటకు గాను మానస సంస్కరణ కావలెనను త్వరలో ప్రవేశ పెట్టవలయునని కోరుచున్నారు.

4 వ తీర్మానము.

సంపూర్ణ భాధ్యతా యంతరీకరణము త్వరలో లభించునటుల సంస్కరణముల కావరణలోకి తెచ్చుటకై ఆంధ్రము సాధ్యమైనంతవరకు తోడ్పడి పరిశోధనలయనని యీ సభవారు నిశ్చయించుచున్నారు.

5 వ తీర్మానము.

(ఎ) ఈ కింది విషయములనుగూర్చి పార్లమెంటు సభ

వారు వెంటనే యొక కాననున చేయుట యత్నపరమయ్యాసభవారు తీర్మానించు చున్నారు.

(ఎ) కాననున మొదటి పరిచయములక ముగిసినా వ్యాసభలచే దండినక భారత పాదులలో నెన్నని యొక్కయు స్వేచ్ఛా ప్రాణిలైదులకు నాని, వా క్షాన్యకేంద్రీయ, తఖాన్య, సమావేశాధికారము, నున్నగు సామగ్రిలకు గాని రంగపాటు కలగ జేయుట కవకాశము లేకుండునటుల కానించుటయు,

(బి) మాదరా స్వాతంత్ర్యము కలిగియుండు నటుల, మాద్రాలయముగాని, వార్తాప్రతినిధి గాని రిజిస్టరు చేయవలెనని తెలుపుగాని జామీనుగాని కోరుట కవకాశములేకటుల కానించుటయు,

(సి) బ్రిటీషు పాదులందరిని సమముగా వర్తింపని యెట్టి నియమములను నరికియు, భారతీయులకు కిరిందంద నలకు విధించుట కవకాశము లేకుండునటుల కానించుటయు.

(డి) డిపోజ్మెంట్ రిన్యూలేషను, మాదరా కానను, రాలి కానను మొదలగు నిర్బంధ చట్టములకు ప్రభుత్వమువారు తక్షణము గడువరకులేననియు, అట్లు రద్దుకరచనిది: భారతీయుల రాజకీయాభివృద్ధి నెందుటగాని, కిష్కాగా స్వరాజ్యాధికారము బడయుటగాని సాధ్యము కాదనియు యీ సభవారు నొక్కిరక్పాడించుచున్నారు.

(సి) భారతీయులకు మహావకారముగ చచ్చి మకాగాని యీ క్షేత్రమున రావండునటుల కాలపరిమితము లేక నిర్బంధించుట కేకల చక్రమయించు, అట్టి నిర్బంధము వెంటనే తొలగించుట యావశ్యక మనియు యీ సభవారు యభిప్రాయము.

6 వ తీర్మానము

జర్మనీ యీస్టుప్రదేశ్ రాజకీయసభలకు నికసిండు భారతీయులను ఆకర్షించుండి నిర్మేతుకముగ బహిష్కరించి అట్టిచర్యకు గురించి అస్పృహపడ లేకుండునటుల జరుగుటకు తక్షణములకు ఈసభవారు తమధినిమిదములకు దొలుతులు ఆ గ్లవరాజ్యములకు భారతీయులకు సంపూర్ణ స్వేచ్ఛతో కూడిన పాత్రపు హక్కులనుగలవరకు భారతీయులు కామి అగ్లరామ్యాభిమానం సంతృప్తికరమైనటుల ప్రకటించుటగాని ప్రకటించుటగాని అనుభవము యుద్ధాపించుచున్నాడు.

మఱియు సరిగా ప్రకటించు యాగ్ల గ్లవరాజ్యముల యెడలభారతీయ రాష్ట్రముగ తలచర్యలను జరుపుటకు ఇండియా ప్రభుత్వము వారికిది కరుణపడియు నీసభవారు దొలుతులు చూచుచున్నారు.

7 వ తీర్మానము.

ఈ సభ సర్వీస్ యంత్రములకు అధికారులు చేసిన ప్రకటనలకు సమసిరితి తురుమ్మ సమర్థము సాధించుటకు భారతీయ మహాత్మాగారు చేయు ప్రయత్నములన్నిటికీ ఈ సభవారు తమ సామర్థ్యాన్ని దొలుతులు చూచుచు తమకోరికలను నెలవేర్చుకొనుటకు వా యంత్రము సమర్థమగు పనులన్నిటిలోను ప్రార్థనకముగ తోడ్పడుటకు సభ వారు సంతృప్తి చెందుచున్నారు.

8 వ తీర్మానము

ఆంధ్ర లోక యాంగ్లము దొలకపుత్ర ప్రాంతంబి నడిసి చనిది, ఆంధ్రోద్యమముయొక్క యుద్ధేత్యము తెలియు సాధించుటకు కేర్పడుకాదు. కావున నీసభవారు యాంధ్రమండలమునందు శతేధర్మల సందతిని చుట్టెత్తుచుచేసి తోత్తుకము యాంధ్రదేశకత్తెకు స్థాపించుటకు ప్రార్థనా పుచుచున్నారు.

9 వ తీర్మానము.

ఈ రాజధానిలో నుండు పదునొకండు ఉత్తరమండలముల ప్రకట్యేరాష్ట్రముగా జేయుట మున్ను తెలుకటి తీర్మానములను ఈ సభవారు బలపరచుచు, భాషా ప్రయత్న రాష్ట్ర నిర్మాణము మాంచే పట్ట చెంబుసాన వివేకయందును వాయిలు నిర్మాణమును సాధ ఆమోదించబడినకరుక వెంటనే ఆవకాశంకు మండలముల ఆంధ్ర రాష్ట్రముగా జేయుటకు నీసభవారు కోరుచున్నారు.

10 వ తీర్మానము.

ఈ క్షేత్రములో నొక్కొక్క రాష్ట్రమునకు విశ్వవిద్యాలయములు పెంచుకొనుండవలయునని అందఱు ఒప్పకొని యుండినను, ఆంధ్రమండలములకు ప్రత్యేకముగ విశ్వవిద్యాలయము నిర్మించి బూడిదొనలయు నని కాననసభ్యులు గోరవచ్చును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు కలిగియు బ్రోత్సాహకరచ నుండు ఈ సభవారు దను అసమ్మతి దొలుతులు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనకై కలయు ప్రయత్నములను అధికారులను ఆంధ్రమున వెంటనే చేయవలయునని వాక్రచ్చుచున్నారు.

మిక్కిల, ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభకు ప్రతినిధు లెన్నకొనబడిరి. మిగిలిన తీర్మానములు సోమవారమునాడు ప్రయోగపడును

వృత్తాంతములు

ఆగా భాగ్ పో పోటిపండులందు 80 వ తేదీన
లూసిటీనియము ఇండోస్ యూనియన్ వారిని బయ్యింది.

మధురాట్లాట్ నూపర్ కలెండరు 25 తేదీన
ఈక్రిందిరీతి నంపి:- తిరుప్పావనమును తిరుప్పావెట్టిని
మధ్య కడగెత్తుచుండి ఇనుపచారిబండ్లు మరల ఈదినమే రా
త్రి 10-45 గంటలకు ప్రారంభమగును.

‘హాసియా’ అట స్టేషనులోని మూవల యన్వేషియై
ఎ. ఇ. ప్యాడర్ స్టాన్ నిన్నటి ఆవరాహ్మమున కిద్దరుగ్రామ వా
క్కులోనుండి వైస్సీయలలో కనిపెయ్యబడి హత్రాకుగా
హోజులలో పడి చచ్చెను.

మహమ్మద్ ఆలీగారు పోలీసుగారికి యాక్రింది కంటి
వార్త కంపురున్నాడు:- భిలాఫత్ రాయబాబులు మాంటేగు
గారిని సందర్శించిరి. ఒకటిన్నర గంటకాలము మేము వానించి
తిమి. రాయబాబులు నిరాశతోండి యుండలేదు.

లాహోరువార్త:- గొ. స్వామయ్యారి హదీలాల్
గారు 80 తేదీ ఆవరాహ్మమున తమ స్వాంత్యవేదమునంపిం
చిరి. ఈ ప్రధాన స్వామయ్యారి, నికర జడ్జీలును మేసెల
5 తేదీకి హైకోర్టు కేసుకు దర్శనమిచ్చురు.

మదరాసు గవర్నరుగారి మరణం:- శ్రీగవర్నరుగారు
28 వ తేదీన ముక్కురి పీఠమున కల్గిరి. 29 వ తేదీన గవర్నరు
గారి కంటిమీటి మైదురు రాణిగారిని తమ మందిరమునకు
ఆహ్వానము చేసిరి. గవర్నరు మెంటువారి భవనమున గొప్ప విందు
ను చేసిరి. గొ. స్వామయ్యారి పెన్సర్ గొ. చావ. జె. సింఠ
కన్, వల్లియూ, సాల్, కప్పక (బ్రవున్ డెల్ గార్లు భవనము
నలంకరించిరి.

రైల్వే ప్రమాదమును విచారించుట:- మూరదాబాదు
నందు జరిగిన రైల్వే ప్రమాదమును గురించి వివరములు తెలిసి
కొనుటకు ఏర్పడిన రైల్వే సంఘమువారు కడపనెల 29 వ
తేదీన తమ విచారణ ప్రార్థిగా జేయవలెనను ముఖవాడుమాద
విచారించుచున్నారు. సంగతిసందర్భములను గురించి యీ
రిపోర్టు వచ్చినతోడనే రైల్వే కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు
ప్రమాదమునకు కారణమును తెలుకగలరని తెలియుచున్నది.

బెల్గియాన్ డిపార్టుమెంటు:- బెల్గియాన్ కమిటీ
వారి నివేదికములను అనుసరించి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు
జీతములను హెచ్చించిరి. 1919 సంవత్సరము జీతములనుం
డియో జీతము లభియ జేయవలెను. జీతములను హెచ్చిం
చుటచే ప్రభుత్వమువారికి 21.24 లక్షల రూపాయలు వ్యయ
మధికమగును. ఉద్యోగిగణములకు ఇంటికనకులు ఏర్పాటుజేయు
ట, అలవస్థలు, మున్నగు విషయములపై ఉత్తరువులు కిక్కురి
కాలములో ప్రకటింపబడును.

ఒక విశిష్టతరణము:- హజారిబాగ్ కోర్టు ప్రేమ
నకు ఉపయోగ 6/86 గంటలకు వచ్చిన రైలుబండియొక్క
మొదటకు తరగతి శ్రీలక్ష్మిలో ఒక మేజిస్ట్రేటుగారి భార్య
యగు మిస్ కొల్బ్రాక్ టైలరు అను దొరసాని వచ్చి పడి
యుండెను. మంటే ఆ పెట్టెకు తాళమునే నీలుచేసి గయ
ప్రేమనకు పోలీసువారి బాగ్రతమీద కంతుబడినది. అక్కడ
రైలుజే పోలీసువారిచే అపుడల చేయబడి వారును బాంకుంటు
మేజిస్ట్రేటుగారును కలసి మరణమునకు కారణమును పరిశో
ధించుచున్నారు.

కమాండరు కన్వల్ గారికి కామస్సనభింతును మాంటే
గుగారి క్రిందికొత్తరైల్వే మొసంగి:- బొంబాయి క్రానికల్
పులిక బొంబాయి రాజధానియందలి బ్రిటిష్ ప్రెసిడెంటు ఈ
తరుగ కంటిపెట్టబడు చుండెను. రైల్వేరైలు ఈవిషయమై
తమకేమియు తెలియదనిచెప్పిరి. ఎవరు దీనికి కారణులలో తెలిసి
కొనుట అవసరము. విషయములయందు హాస్య మెక్
గారిచర్యలవలన అకాంతి హెచ్చగునని ప్రభుత్వమువారు
భయపడిరి. ఈపత్రిక కంటిపెట్టబడుటకుదా హాస్యమునగారు
కృతానమునకు ముతుబుట కొక కారణమని చెప్పవచ్చును.
ఈవిషయమునందు నేను బొంబాయి కృత్యమువారి చర్యను
సంపూర్ణముగా అనుసరించుచున్నాను.

సంగ్రామజయముతోత్సవ బహుమానము:- చక్ర
పురమునందలి ఓన్ స్టాండ్ బ్యాంకుయమున చదువుచుండు విద్యార్థు
లలో కిరీరవ్యాయమునకు ప్రభుత్వముగా వారిచేసిన వారికి
ప్రతిసంవత్సరమున పుస్తకముల కొన్నిటిని పంచువారి (ప్రపం
చసంగ్రామజయముతోత్సవ బహుమాన) మనుషేటినిచ్చు
టకుగాను చక్రపురము నివాసులు దీనబంధు మిత్రులందఱుగారి
చ్చిన రూ 102-15-10 లను ప్రభుత్వము వారంగీకరించుచు
నదరు వైకమున వినియోగపరచుటకు దీనబంధు మిత్రుగారు,
చక్రపురము ఓన్ స్టాండ్ బ్యాంకు ప్రధానోపాధ్యాయుని నిచా
రణకర్తలగు నియోగించిరి.

కన్యశాశ్రమపు రెయిల్వే కల్యాణపులో దర్బారును
చేయు కాలిలో 5000 వనివాండు సమ్మెకట్టియున్న దానికి
తోడుగ ఇంజనులను చేయు కాలిలోని వనివాండ్రువేము 80
తేదీ వనికి పోక సమ్మెవాండ్రతో కలిసిరి. వీరందఱు చేరి
వేలకొలది హజారులవద్ద ఇటునటు తిరుగుచుండిరి. ఈ రంబు
త్వే యన్వేషుల సభాప్రముఖులలో నొక రగు మిల్లరు
మొదలగువారు వనివాండ్రను అల్లరిచేయవద్దని దిట్టపరచిరి.
సమ్మెవారులలో కడుదీదల జరుగుపాటువిషయమై చంపా
లకు పోగుజేయుచుండిరి. లోకోమోటివ్ కాలిలోని 5000
వంది వనివాండ్రను ఒక్కసారిగ సమ్మెలో చేరవలెమో
యని అధికారులు భయపడుచున్నారు.

రాజద్రోహ నభల నాటకమునకు గవర్నరు జనరలు
కమిషనర్ల గారి ప్రకటనము:- రాజద్రోహనభల నాటకము
నకు కానము 7 వ కేక్షను 1 వ నభ నేక్షను ననుసరించి
గవర్నరు జనరలుగారిచే డిల్లీపురగా లన్నియు యాకాన
సముక్రింద రాజద్రోహ నభల నాటకమునకు వందా
అటంక పరుతుబడినవి. ఈప్రదేశములలో ప్రజలవృద్ధులను
లందు కోపావేశమును విచారమును, కలంజేయునట్టిగాని,
కలవరము గలగజేయునట్టిగాని, రాజద్రోహకరమైనట్టిగాని
నభలు జరుగరాదు. అట్టి నభల జరుపుటకు నిశ్చయించు
వారు నభ జరుపుటకు రి దివసులకు యందుగా అయాజిల్లు
మేజిస్ట్రేటుగారి సభాక్షేతములను గురించి తెలియవరచి ఉ
త్తరువును పొందవలసియున్నది.

ఒక దొంగిలకము:- కలకత్తా యందు పోలీసు సార్జంటు
యెఫ్. ఇ. వీరరు ఇంక అరగునై ధూరి నరచార్ గారి గృహ
మునుండి లక్షరూపాయలు దొంగిలించిరను నేరము మోపబడిన
కేసు అతిపూరియందలి డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటువారు విచారించు
చున్నారు. గవర్నరు మెంటు పెన్స నరగు కె. తెల్లిగారి గృహ
ము పోచావేయు నుచుండున తానుండెనయి ఇంటియందు
17 బొటాలు దొరకినవనియు సాక్ష్యమిచ్చిరి. బార్న్ హెన్
డీకన్సుగారు ఒక రివాల్యరును వీరరు అను పేరుగల అరనికి
నిగ్రహించినట్లు చెప్పెనుగాని వానినిని గుర్తించలేకపోయెను.
యెఫ్ ఎ టకరు గారు 7 గంటల వ్యవధిరము తాను కంపు
కొట్టుచుండెనయి, అతరుల చెరువులో దిగి చూడగ రివాల్యరు
బొటాలు దొరకినవని చెప్పిరి ఇట్లే అనేకలు సాక్ష్యమిచ్చిరి.

కలకత్తా స్పార్ట్ క్లబ్ కోర్టు జడ్జిగారి తీర్పు:- కల
కత్తాలో స్పార్ట్ క్లబ్ కోర్టు రిజ జడ్జి జె. సి. గుప్తగారు ఈ
జ్జు ఇండియా రైల్వేకంపెనీసానిమీద మోతీలాల్ గారు తెచ్చి
న అభియోగమునందు తీర్పుచెప్పిరి. ప్రతివాదులకు రైల్వే కం
పెనీవారి బాగ్రతలో నున్న వాడియొక్క రి కేసుల కట్టలు
పోయిన వనియు వాటివచ్చుము కం పెనీ వారు ఇ య్య
కులయననియు వ్యాఖ్యలు తెచ్చియున్నారు. కృతివాదులు,
సామానుల విషయమున తమ బాధ్యత ఎంతవర కున్నది తెలి
యజేసిన నిబంధనల ననుసరించియు, రైల్వేకంపెనీ వాపింప
పోవుటనుబట్టియు, రైల్వేకానను 88 సెక్షను కృతారం సా
మానులు బట్టాడగాని కారణముచేతను తాను బాధ్యులను
కాలలని చెప్పిరి. వారి 6 కేసులకట్టలు రైల్వేవారివరంగా
ఒప్పగించి రి కట్టలు వారికిని రి కట్టలు బాగధారికిని కం
పెనీవారికిని పోలియండెను. గూర్పు గుమాస్తా వాటిని రెజిస్టరు
లో నమోదు చేసికొనియున్నారు. తరువాత వారి తాను పొం
దిన ఫరకాంగు నోటును మార్కులకు జూపి సామాను
లమీద మార్కుజేయించి అతనిచార్జి లో ఒప్పగించియున్నారు.
తరువాత రెండుమాడు విషయముల రైల్వేవారి 2 కట్టల బంతులకు
ఒప్పగించినట్లుగా తనకు రక్షింపవచ్చినదిగాని బాగధారికి కంపు
టకు ఒప్పగించిన మూడుకట్టలకును రక్షింప పంపలేదు. రంబుల్వే
కానము 77 వ కేక్షను ప్రకారము ఏబంటుకు ఈ సంగతి

తెలియజేయలేదు. అయినను వారి చెప్పిన విషయములు అబ
ద్ధములని ఆక్షేపించుటకు తగిన సాక్ష్యము గాని
ని దర్శనము గాని రైల్వేకంపెనీ వారి వలన
తేబడలేదు. వారి ఏబంటు కరవున ఉండువారిని నోటిను
ఇచ్చియున్నానని తబాపుచేసి యున్నాడు. రైల్వే వారు
ప్రభుత్వమున చెప్పినప్రకారము వారి రిక్కుకోటులను వారు ఆ
క్షేపించుటకు వీలులేదు. సర్వసాధారణముగా రైల్వేవారు
రిక్కునోటుల వలన ప్రతివిషయమునకు బాధ్యత లేదని
వాదించుచుండుట నుల సార్వత్రిక చాలా కష్ట, నష్ట
ములను నొందుచున్నార. మరయు రైల్వేవారు సాధారణ
మైన బండ్లవాండ్రవలె గాక తమ హస్తగతము చేసిన సామాన్
నుల బహుగ్రతతో కాపాడి మరల పార్టీలవరకు చేయవలసి
యున్నది. వారు అట్టి బాధ్యతను కప్పుక గలిగియుండవలెను.
రైల్వేకంపెనీ లేకపోయినంత మాత్రమున బాధ్యులు కాకపోత.
కావున కంపెనీవారు నష్టము అచ్చుకోవలసి యున్నదని జడ్జి
గారు తీర్పు చెప్పిరి.

మనదేశమునకు లానున్న వేలముయొకరాజుగారికి స్వాగతం
బొంబాయికి రాగలూరు పురమును రాగలూరు పురమంది
రంబుననొక బహిరంగనభ జరిగించిరి. చీఫ్ కమిషనరు గారైన
గొ. సర్ ప్రాంత ప్రాధాన సభాధ్యక్షుక వహించి యొకరాజు
గారి కార్యమును గురించియు, కడపిన యుద్ధమునకును
వైస్రాయలపై ప్రకటించిన భక్తిని ప్రకటించిరి. ఈ యురకుడు
మనదేశమునకు వచ్చుట ఈదేశముయొక్క భావితేమనునకే
యని నుడిచిరి. క్రొత్త సంస్కరణములవలన నేర్పడు ప్రభుత్వ
విధానము నుభక్తిమించుటకే మనరాజ ప్రతినిధిగా
వీరువచ్చుచున్నారు. క్రొత్తకాన సభనువీరే ప్రారంభించు
అపుడు గొ. సర్ గంగాధర శిట్టి వీరుగారు యొకరాజుగారి
కి మహాపూర్వమైన స్వాగత బాంకం వలయునని యొక
తీర్మానము నుపసాదించిరి. అపుడు రాజకీయ విషయములలో
అనుభవముగల యొక స్నేహితుడురాజకీయ విషయములకంటె
రాజకీయము గొప్పదియనియు, ఇకర రాష్ట్రములకంటె ఈరాష్ట్ర
ము ఉన్నత దేశ యందున్నదని ప్రకటించుచు ను
తెలియునటుల కట్టిన రాజధానుల కన్న నధికముగా
మన పూర్వమైన గొప్ప మర్యాదలం జేయవలయుననియు
అంగరాజ్యము చలనములేని పునాదులు గలదనియు మన భావి
ప్రభుత్వ విధానములను దానిపై కట్టకలెననియు, యొకరాజు
గారు నెలకొల్పబోయెను సంస్కరణములు కాంతిని నచ్చాక
మును సాధ్యములను కలంజేయు ననియు నుడిచిరి. దాక్షు
గోతగారువై తీర్మానమును బలపరచుచు, యొకరాజుగారువై
బసవరెల 7 తేదీ ఇచటకి రానున్నారని తెప్పిరి. ఈతీర్మా
నమును అందరు ఒప్పుకొనిరి. ఇందును గురించి ఒక యాహ్వాన
సంఘము ఏర్పాటుచేయబడినది.

ఒక దొంగతనము:- నేరంత్తురు డిప్యూటీ మేజి
స్ట్రేటుగారి ఎదుట ఒక కేసు విచారణకు తేబడినది. సాపర్
మిస్సర్ దొరికినదాకా అనుచరలు రివరాపట్టణములో
నున్న విల్లింగ్డల్ బాటుమిల్లులో కూలిచేయుచు యుండి
తమతోడి వనివాడగు లాక్ ఆసరీఅను కూలివానివద్ద నుండి
800 రూపాయల విలువగల కొన్నిబంగారు ముహూరిలను, కొన్ని
రూపాయలను దొంగిలించిరని ఫిర్యాదు జేయబడిరి. ఫిర్యాదు
యిదివరకు బ్రిటిషాడ్, బ్రాన్సువార్ మొదలగు స్థలములందు
వనిచేసి కొన్ని అధికారతేవు ముహూరిలను అమెరికా వాణె
ములను సంపాదించుకొని యిటీకల రివరాపట్టణములోని
చేయుచుండె ననియు, తాను విద్రాహివు చుండగా ముద్దయి
తన వద్దనున్న కొన్ని ముహూరిలను, రూపాయలను దొంగిలి
వించెననియు, ఆ సామ్యంతయు మరల మిల్లు జమెదార్
తనకు యిప్పించినా దెనయు చెప్పచున్నాడు. కేసు విచారణ
జరుగు చున్నది.

కీర్తిస్థులైన శ్రీ ఆనందగజపతి అస్థానపండితులలో
మొకరును, యొక్కడ సంస్కృత కళాకాలకు ప్రభుత్వము
ప్రధానోపాధ్యాయులుగ నుండెడి వారును గొప్పవిద్యాంకు
లును, కవులును, విశేష ప్రభావతీని గన్నవారు
నునై ప్రాశస్త్య పండిత, శేరి కాళి నాథ
కాశ్మీరగారు నుమూ 10 దినములు రోగపీడితులై వాముగు
దినముల క్రిందట స్వర్గమునైరి వీరి మరణము మూలమున
మాపట్టణమేకాదు, యాప్రాంత మొక గొప్పవ్యక్తిని గోలు
పోయినందుల కెంతయు తిండిపుడు, వారికి యొక్క ప్రసంగతి
నొసంగ పరాత్పరుని ప్రార్థింపుచు, దుఃఖివారిని గురికియున్న
వాటి కుటుంబమునకు మానానభూతి నించుచువారుగ వ్యక్త
పరచు కొనుచున్నామని భారతమాంధ్ర వాయుచున్నది.

సాంఘిక వార్తలు

సామాజిక కార్యకర్తల సభ: ఆగస్టు 20 వ తేదీ శుక్రవారం నాడు సీమలయం సమావేశమై సెంటులకు 24 వ తేదీన ముగియించారు.

ఈ సెంటులకు తేదీ బొంబాయి వదిలిన కాపీర్ అను రుపాయి 27 వ తేదీ లండను చేరింది.

ఈ సెంటు 15 వ తేదీ బొంబాయికి వదిలిన మాసిల్లయా అను అంకర్ లైన్ స్టీము 27 వ తేదీ న్యూయార్క్ చేరింది.

సీమలయం: పోస్టుల ఎక్స్ ప్రెసులను బండికలయినవల వచ్చినందుల సీమలయం రేవుదయము 6 1/2 గంటలకు జన రణ పోస్టును బట్టాదా చేయబడును. తపాలా సంఘ లున్న వారికి 6 గంటలకే తయారవును (వెసిడెంసీ పోస్టు మాస్టరుగారు మాకు తెలుపుచున్నారు.

శాసనసభ ఎన్నికలు

సి. పి. రామస్వామియ్యయ్యగారి సభ్యత్వము

సి. పి. రామస్వామి అయ్యయ్యగారు చెన్నై ప్రాంతమున రాజావు రాష్ట్ర శాసన నిర్వాహకభాగ అధ్యక్షులుగా నియమితుల నిర్ణయించుకొనగా.

వేద శాస్త్ర పాఠశాల: ఆరు కల్యాణానిని, సభ ఆదరణను జరిగే సదకు పాఠశాలకు యీ మే జాన్ సెంటు 2 ను బ్రహ్మశ్రీ శ్రీమంత్రి. వి. సోమశేఖరయ్యగారు మత ప్రచారనిమిత్తము లైటు గాగ్రిమాడులకు వెళ్లుటచే సదకు పాఠశాలకు సెంటు యివ్వబడును. మరల జూలై సెంటు 1 తేదీ తెలుపుచును.

క్రొత్త యుద్ధోత్సవము నిర్వహించబడుట: చెన్నై ప్రాంత (వెసిడెంసీ కల్యాణం) రసాయన శాస్త్ర శాఖకు యుద్ధోత్సవము మరొకదానిని నిర్వహించి, దానికి దాక్కురు నిమన్ చేయి. శేవుగారిని నియమించుటకు హిందూదేశ రాష్ట్రాంగ మంత్రిగారు ఉత్తరవుల నిష్పరిచి వర్ణినిటిబోధకాదు మాకు వ్రాయుచున్నారు.

గాగ్రిమాడులకు యిటీలు: చెన్నై ప్రాంత గాగ్రిమాడులకు చట్టము నడువరించి చెంగల్పుట, తిరుతివావల్లి అనంతపురము, తిరునెల్వేల్లి, మలబారుమండలములలో 157 గాగ్రిమాడుల నిర్వహించుట ఉత్తరవు లియబడినది. ఈ యిటీలలో అధిక సంఖ్యాకములు అనగా అనంతపురములో 88 మలబారులో 49 నిర్వహించబడినవి వర్ణినిటిబోధకాదు మాకు తెలుపుచున్నారు.

అరండేలు దంపతుల ఆగమనము: బాద్మి అరండేలుగారును వారి సతీతిలకము రుక్మిణమ్మగారు గాడును, బొంబాయినుండి నిన్నటిన మదయము మొయలు బండిలో చెన్నైకి వచ్చేసిరి. వారి మిత్రు లనేకులు చేసిన బ్రిడ్జిప్టు మను దగ్గరకువెళ్లి స్వాగత మొసలి ఆదయారుతు తీసికొని వెళ్లిరి. దంపతుల గౌరవార్థముగా నిన్న సాయంకాలము దివ్య భావ సభవారు అదయారు వానుల కందరికి ఆతిథ్య మొసలిరి.

కృష్ణవిలాస సభ: ఈ సభవారు చేపట్టినవల సాయంకాలము 4 గంటలకు, మద్రాసు కార్పొరేషనులో సభ్యులగు సెన్నైకి వదిలించుటకు, సభాధ్యక్షులగు డా. బి. జి. శారాణంస్వామి చెట్టిగారికిని ఉపాధ్యక్షులగు సామి నేటూచలం చెట్టిగారికిని నిర్వహించబడును. మద్రాసు కార్పొరేషను (వెసిడెంటు గా. బి. బి. పి. ల్యాంక్ రామచెట్టి లిపి. గా రాసందర్భమున అధ్యక్షుల విహించెదరు.

మహమ్మదీయరాత్రి పాఠశాల: మొన్న సాయం కాలము మున్నడిలో మధ్యాహ్న కార్మికుల సౌకర్యార్థము రాత్రిపాఠశాల నొకదానిని అంత్యజ్యోత్సాహము వారు సెంటు కొల్పిరి. పాఠశాల ప్రారంభ మహమ్మదీయ శిశువులు ఆయ్యయ్యగారు జరిపిరి. సోమనందరము పిల్లగారు మాన్యుగు పాఠ లనేకు లానయమున పాఠశాల లావణ్యకరము గురించి యుపన్యసించిరి.

హిందీ వాచకము: ఆంధ్ర భాషకు గాయకులు, హిందీ ప్రచారమును ప్రేమితులైన రాజా సరసింగ రావు గారిచే ఆంధ్రభాషలో వ్రాయబడిన హిందీ వాచక మొదటి ప్రస్థానము మహారాష్ట్రయందునకు చేరినది. భారత దేశము నంతటను సామాన్యభాష కాబోవు హిందీని ఆంధ్రులకి పీఠుకాలములో నేర్చుకొనుటకు సరసింగ రావు గారి వాచకమున స్పృహ కదలు లనేకముల నూచించియున్నాడు. భాషకు ప్రావీణ్యము కలుగుటకు కావలసిన హిందీనుకేరి వన ములన్నియు నిందు ప్రకటింపబడియున్నవి: ప్రస్థానముల ఒక్క అజామాత్రము, కావలసిన వారు హిందీప్రచారక కార్యాలయము (మైలాపూరు శివపురి) నున్న సరసింగ రావుగారికి వ్రాసి తెప్పించుకొన వచ్చును.

మానుమాను వీరకుటీరము: శరీర వ్యాధి మునుందు ఇచ్చుచుగలవారి సౌకర్యమునకుగాను రామచేట మైకోర్టు సెంటు 88 వ గృహమున బాకట్టు నివాసులు శరీర వ్యాధి మును ప్రవీణులగు ప్రాథమిక వై లిట్టోజిరావు గారిచే మానుమాను వీరకుటీర మొకటి కొద్దికాలము క్రింద సెంటు కొన్ని బడినది. ఇచ్చుట ప్రస్తుతము ప్రజాయామ వద్దటి నడుసరించి 15 గురు శిక్షణ బొందుచున్నాడు. కనరకు మాన్యుగు వ్యాధి యాదులకు కావలసిన సదుపాయములన్నియు నిచ్చుట చేయ బడినది. ఈ శిక్షణమునందు శేఖర సందని ప్రఖ్యాత దాక్తులగు వి. ఎం. ఎస్. ధర్మలింగం మొదలియారుగారు వైద్య పరీక్షకు చెనెదరు. అనుదినము ఉదయము 6 గంటల మొదలు 8 గంటలవరకు సానంకాలము 5 గంటలనుండి 8 1/2 వ వరకు శిక్షణ ఈయబడును. ప్రవేశ రుసుము రూ. 2 లు. మానవేతన ము రూ. 1-8-0 లు మాత్రమే అని మిట్టవొడ్డి రాజ సరసింగ రావుగారు మాకు వ్రాయుచున్నారు.

అప్పు సులక్ష్మలీలము: ఈ సులక్ష్మలీలము విశేష ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు. ఆంధ్ర ప్రభుత్వమునకు నాదర్ భాగ గారి చాక్లెట్ అమోదించుచున్నాని ఊహించబడుచున్నది. ఆంధ్ర అమోదించు కొట్టిచర్యలను ఆమోదించరని తీరుచుటకు పి. లెన. అమోదించు కొట్టిచర్యలను సులక్ష్మలీలమునందలి అధికారులు గ మ నిం చుట తే ద ని యు, నా ద ర్ భా గ్ ఇతరులు ఆంధ్ర ప్రభుత్వమును మహమ్మద్ టార్జి గారిని ఆర మాన వరకుకు (ప్రయత్నించు చున్నారనియు చెప్పుకొను చున్నారు. మహమ్మద్ టార్జి గారు మహమ్మదీయ ఇడియా ఆంధ్ర ప్రభుత్వముకు లాభముల గురించి నొక్కి వక్కానించిరి. ప్రస్తుతము నాదర్ భాగ గారు జలాలబాద్ సంతిలీ సేన లకు అధికారిగ నుండుటచే కాక, ఆంధ్ర సేనకంఠము సేనా నాయకుడుగా నున్నాడని తెలియుచున్నది. కావుననాదర్ భాగ గారు మహమ్మద్ టార్జి గారి భంగవరకు రాజకీయ అధికారుల పొంద ప్రయత్నించు చున్నాడనుమాట నమ్మ దగియున్నది. ఈ పరస్పరస్పర్ధల యించెదల నిజమును, ఆంధ్ర ప్రభుత్వమునకు చర్యలనుకేహాస్పదము అని యాధిక చెప్పవచ్చును.

ఒక సమ్మెకట్టు: లాహోరునందలి సీలిర్ అందు మిలిటరీ కెట్ ప్రతిక మద్రాసుకలయందలి అమృతసాద యీసెల 80 వ తేదీ సమ్మెకట్టు గా నిం చిరి. మా నేజులవారు కార్మికులకు యీక్రింది నోటీసుఇచ్చిరి: 29 వ తేదీన యీ ప్రతికయందు వై ల్యేసమ్మెకట్టు గురించి వార్తలు వార్తలు అధిక్షేపించుచున్నాను సమ్మెకట్టు గా నిం చిరి తెలియుచున్నది. కలెక్టరీకలకుల భావములు ఎవ్వరియి నను ఆరుచ్యములయినచో మీరు సమ్మెకట్టెదరని ఊహించు చున్నాను. ఈ ప్రతికయందు ప్రకటింపబడు వ్యాసములవై మీ అభిప్రాయములను తెలుసుకొని పిమ్మట వాటిని ప్రయ రించుటకు ప్రేరేపించుచున్నది. ఈ విధమున విప్రతికగాని ప్రయ రించుట అసాధ్యము. మీ చర్య మద్రాసుకల నిలంధనలకు వ్యతిరేక మైనది. కేసివారం ఉదయములో నా కనియందు చేరు వారు తమిళంపడుచురు. 80 వ తేదీ మధ్యాహ్నం ప్రతిక ముక్రిందిన వెనుకనే కార్మికులు పనిచాలించుకొనిరి.

కలకత్తాయందు భాల్ దేవునిగు, పరమానందు మిజ్జర్ అను ఇరువురు పోలీసు కాకన్వేటిలులు, ఒకనాటిరాత్రి అక్రమముగా ఒక గౌరవనీయు డగు బెంగాలీ కట్టుకొని పైకి చేసి కొట్టినందులవై, నెర్రాంథూరు శివశాస్త్రి మేజిస్ట్రేటు వారు ఇరువురికి ఒక్కొక్క సెంటు కలకత్తా విధించిరి.

గురూరు సెలవింపబడు క్రిందకు ముల్లింగా గురూరు సెలవింపబడు నొక ప్రమాద మైసన్స్ నివసదినదనియు అచట ఒక కూలివాడు చచ్చి, ఇద్దరికి గాయములు కలిగినదని వ్రాసి యొంటిమికదా. అది అయింటి నొక సెల బొది యొండెననియు దానిలో చెడ్డగాలి చేయండి అనాడు అకస్మాత్తుగా ఆచెను వాయువు కలిగి మైసన్స్ నివసదినదనియు నిరాశాదోలా కాలములో కలకత్తా యొండెనెక పోట్టు నుండెననియు ననుకొనిరి. అందువై పోలీసు వారు విచారణచేయగా అధ్యయనముచేసి పరీక్షించివచ్చిన వారు ఆగడిలో నున్నచుగా గ్యాస్ వాసన కొట్టినదనియు, నాణ్య వైదు అడుగులలోనుండి ఆ సెలయంతయు బొత్తిగా ఎగు రగొట్టుబడిననియు చెప్పియుం. ఇప్పుడు కొన్ని ప్రతేకములలో దానినిగురించి క్రొత్త సమాంశులు తెలుసు. అరాజకులు కొందరు ఆయింటికి సమీపమున కొన్ని ప్రతేకములు చేయు చుండిరినియు ఒక విరోధియుల సామ్రాజ్యంకొన్ని కూటా లు దొంగిలించుకొని తెచ్చియుండిరినియు, అగొప్పధ్వనికలిగిన ఇంటి అడుగున ఒకటియొకటి అనేకమో బాంబులను భూమి లో పాతివెట్టియుండిరినియు, ఆ బాంబు బాంబులలో ఇంతకాల మునకు వెనుక పలి వైసనుదహించిన నివర్తన గలిగించినదని యువదంతి కలిగినదనిగాని అది సగృహని చెప్పటకు అధారము లు లేవు

గడియారముల మరమతులు

తమ చెడిపోయిన పాతగడియారములను పారవేయకుడు. మేము వాటిని పాతగడియారములను మరమతులు చేసి కొత్తగడియారములుగా మార్చుచుండు. తమ పాతగడియారములలో బొత్తిగా చెడిపోయిన సామాను అన్నయెడల వాటిలయల కొత్తవాటిని ఉపయోగించి బాగుచేసి మామూలు బహు రిపేరర్స్ చేసినది యందు కాలముకన్న రెట్టింపు కాలమునగా కాలమును చూపు నట్లు చేయగలము. కొత్తగడియారములు సహా అమ్మబడును.

ఎడ్వర్డు కంపెనీ గుంటూరు.

ఓరియంటల్ లీగవర్సు మెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ అన్యరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్. 1874 సం. స్థాపితము.

హెడ్డాఫీసు, బొంబాయి, మానేజరు: ఆర్. పాటర్ సన్ ప్రభుగారు. ఫండ్లు రూ. 5,15,00,00 వైగానే యున్నవి. 1919-వ సంవత్సరము కంపెనీ వరుంబడి ,, 84,98,305 ఇప్పుడు జరుగుచున్న అమ్మా రెన్సుల మొత్తము ,, 24,68,20,000 మునువటికంటె ఇప్పుడు పాలిసి దారులు బాన్సిగా చెల్లించిన మొత్తము ,, 5,50,00,000 ఈ కంపెనీ తరపున పనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలయును. వారు అనుభవ శాలుయగ నుండ వలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును. ధరభాస్తు ఫారములకు యీ క్రింది విలాస మునకు వ్రాయుడు. 675 Apply to:- L. R. Krishnasamier, Ag. Branch Secretary Oriental Assurance Building, Post Box No. 8, Madras.

బాబులు

గ్రంథాలయములకు బహుమతి.

అయ్యో, మన మహాన మాలవ్యుని జీవిత చిత్రమును, శంకరులు అల్లవలను గూర్చి వారు వేసిన ప్రశ్నలను— మూలకాండ సగ్యసారాంశముగా శ్రీ. వి. పి. గారిచే రచియింపబడి, వాదికృ రామస్వామి శాస్త్రిగారు అందు నన్ను మచ్చాగుచు వారిచే ప్రకటింప బడినది. ఆ గ్రంథముయొక్క 200 ప్రతులు ఆంధ్రగ్రంథాలయములకు ఈ తేదీన గా నిచ్చుటకై ముద్రణ ముగిసినది. కావున ముందుగా పోస్టుఖర్చుల నిమిత్తమై అర్జునా బిళ్ళగోడరఖాస్తుల వంతు 100 గ్రంథాలయములకు ఆ గ్రంథముల నుపేరము.

అయ్యోకి వెంకటరమణయ్య.

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయసంఘం కార్యదర్శి, బెజవాడ.

బ్రాహ్మణేతరసభ, కవులరం

అయ్యో, యీ క్రింద నేను వ్రాసిన లేఖకు శ్రీ యంత చలవతయ్యగారు వ్రాసినలేఖ 29-4-20 తేదీ ఆంధ్ర కుక్రితలో గాంచితి. సత్వరమే జవాబిసంగింపవలసిన పదనము. “ఈ గ్రంథాలయమునందు సిద్ధాంతము చేయుట అసాధ్యము” అని వ్రాసియుండిరి. అదిగినను చెప్పబడుట సామాన్యమేమో తాముపాములు. ఇదివరకు అదికొనే బ్రాహ్మణేతరమే అయిన ప్రశ్నించ నవసరంలేదు. పట్టి, పట్టులేక మైన, కొంతయు దానికొను బంతులుకేనేమోయని తలపడితిగాని, అవి చెప్పబడన సగుణములయిన, నేను వ్రాసింపకు. తాము పట్టువారిని కాంగ్రెసు అడుగుబాటుల నడిపింప స్థిరమైనందులకు వందనము. అట్టి సారస్వతము మొదల చేయగలిగిన, మొదల పూజనీయులై. అందుకు పదింబదిగ వందనము. వ్రాసు యున్న రత్నాశ్రమంబును రమకొనినవ్వను గా వాడ్యము, కలకత్తాలో ఆశ్రమమున్నదా? “మరియు ముద్దుగోడు రని ఇప్పుడే నూపించుట” ఎప్పుడో కొత్తరసం యిత్తుడే ఏ ద్వీపసామ్యముగా నున్నదని వ్రాసిరి. “ఈ సభకు ఏదైన ప్రయోజనమేమో” ను ర్నితర అట్లు వ్రాసియుండదు. అయినను “మొదటి కంఠమును అద్దమే” ఇప్పుడు నేను వ్రాసిన దామరకంఠముగనను. ఇప్పటికయిన “నాడుతుల” ను ర్నితర జాలినందుకు మిగుల సంతసము. ఎట్టివారు నా నడుమలైతెలుక ప్రశ్నించినది ముద్రణి బుకి విరమించుచున్నాడను గాన చలవతయ్యగారు “నాడుతుల” సభ నావోనించి కాంగ్రెసు బాటల నడిపించి చరిత్రాన్ని అయ్యెదన నాకు మని దేవుని ప్రార్థించుచు విరమించుచున్నాను.

1-5-20 చి. వెం. సుబ్బారావు.

శ్రీమద్వీరగానంద రామాయణము

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోకవిజ్ఞానము.

అయ్యో, భరతిభండమునందు, భారత, భాగవత, రామాయణములు నువ్విదిగ్ర గ్రంథరాజములు. కర్ణాటక గ్రంథాలయ సంస్థకీర్తితము. అయ్యో గ్రంథశ్రేణియందు వ్రాసిన కవిరాజులకు సాటియగు కవిబ్రాహ్మణ మియాధునిక కాలమున గలదని చాటుటలో యత్నములు, కర్ణాటక గ్రంథాలయములకు భాగములను కృతజ్ఞుడక శ్రమ కవిత్వపుణ్యమును బహిరంగములకు, మువ్వకొత్తకవులు తిరిగి లిఖిత సాహసించుచుండిరి భారతమున కవిరాజు వివదాంకితులగు బ్రహ్మకవి శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు రచించి, ఆంధ్రసారస్వతమునకు దోడ్పడి ఆంధ్రులచున్నవలకు బాతులైరి. కొలది కాలములో రామాయణము, ఆంధ్ర సారస్వత శాట్యరంగమున ప్రవేశింపబడినది. కర్ణాటక కర్త విల్లరగ- సాగానంద కవి శేఖరండు ఆంధ్రభాషామతల్లి కనుగురిద్ది-ఆంధ్రులకు విరపరించుట. నుండకాండము రచించినాడు. రమారమి తి నేల పద్యములు గలవు. గ్రంథసంఖ్య 10 వేల పద్యములు అందునని చెప్పవచ్చును. కోసనీయలో నువ్విదిగ్ర యంభయ భాషావిద్యులు ప్రభావశ్రీశ్రీశాస్త్రిగారు వ్యాఖ్యచంద్రా గ్రంథకర్తలు నగు శ్రీ అయ్యగారి రామకావ్యముగారు గ్రంథమును సరియైన చున్నారు. శ్రీయోగానందగారు, అనునిక పోతన్న యను వివదమును మహామహాపాధ్యాయ కొక్కండ వెంకటరత్న కవిరత్నముని చేతను, తిరుకతి వెంకటకవులచేతను, కల్లూరి వెంకట్రాయ శాస్త్రిచేతను, బడసెను. తిరిరామా నుని మన్నిదిగ్రములచేతను వ్రాసిన రామాయణమునకు తీసిపోదు. వీరభద్రులుగారు. కర్ణాటకమున ముద్రింపవలసినది.

సాహసము వీరవర్ణ మృగము. వీర రచనవిజ్ఞానకవి, కనకవల్లి మున్నగు గ్రంథములు, వీర భండాలకులకు నిదర్శనములు. వీర జీవితచిత్రము శంకరులవారు వీర గ్రంథాద్రణమునకు దోడ్పడక మానరు. వీరచిత్రము వ్యాసపు గతిగింపకమానదు. పుల సంకీర్తనము, వ్రాసులేకుంటిని. కొలది కాలములో మహానందీ డేత్రమున ఆంధ్రమహాసభ గూడనై యున్నది. ఆంధ్రభాషా భివృద్ధికి మహాసభవారు దోడ్పడుట వర్తవనిదికను. ఈకవి రాజుయొక్క గ్రంథమును ముద్రింపవలసిన ఆంధ్రులకు భాషా భిమాన మున్నదనుట సాహసము. వీర నీరత్నము, మహావంశ సన్మానసంఘమునా రామాయణమేనీ, సభ్యులకు వీర రామా యణమును ప్రకటించి, వీర గ్రంథములనుకొను కొంతములైన నను, మహాసభవారు మహామహా జేయుటలు విశ్వక్రమ క్షములు చేసే బ్రాధ్రితులు. వీర శ్రవ్యము గోదావరీయందల ములో నున్న కోసనీయందలి పుల్లెటి ట్లడ్ర గ్రామముగా నూతనముగా నెలకొల్పబడిన మాధ్యమిక పాఠశాలలో నాంధ్రోపాధ్యాయులుగా నున్నారు.

కోసనీయ పాతావర్గడ సరసిసాం

ఉత్పాద్యము - ఆంధ్రుల కర్తవ్యము.

అయ్యో, మహాన 4 మాసముల క్రితము చాత్రకావ్యములో పట్టపర్తియందు కృతార్థులగు యిద్దర యొద్ద యొక నవలచే “ఉత్పాద్యము” అనే పాత్ర మొకటి అచ్చు త్రింపబడినది. గ్రంథకర్తల నాయకులు తెలియవరచిరి. కారణము తెలియకు. కాని అట్టి మహనీయుల నాయకులు నాగునా! వారి సోదరబంధుల మీ గ్రంథకర్తల నాయకులు తెలియవరచిరి. వారి నాయకులతో మన కావ్యకర్తలు లేదు. కాని చాత్రకావ్యముల వారుగా పరిచింపి నిజాయితీ తెలిసి కొనుట మన ఆంధ్రుల కర్తవ్యమైయున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ను సంపాదకులకు జన్మభూమి కృతిన సంపాదకులను తమ యొడై కృతులకు కృతి సమాఖ్యను సంగ్రహముగా తెలియపరచిరి. కాని పూర్తిమైనభండవ వ్రాతలైరి. అట్టి కవిన చేయుట మన గంజాంజిల్లా ఆంధ్రనాయకుల కర్తవ్యము. వికరద్వర మహానీయులు వ్రాసి గాని కలగరాదుగా నున్నది. వారికి మనకు వివాదాంశముల నేకములు గలవు. అందు ముఖ్యమైనది మాధుల నిర్ణయము. ఆపాత్రయందుండు శేకపటమును చూచిన వాచాధుల నెట్లు వక్షింబాగమునకు ఉత్తరభాగమునకు తమిళిని వికరము కాగలదు. రెండవది ఈమందల మం మంబు జనసంఖ్య తక్కుగా తెలియవరచుట. ఇందుకు గురించి ముగంజాం ఆంధ్రనాయకుల కొక విశ్లేషణ చేయుచున్నాడు. పూర్వపు జనాభాలో యెంబది కోట్లదరు కాళిం గురుకు ఘంజూరు తాలూకాలోని కలింగ కోయిల్లు కంసాల ను మొదలగు ఆధులకు, అశాశ్వతులకు కోడులను యొగ్గును క్రింద చేస్తుంటిరి. తేనెపై యీక బ్రహ్మసంఖ్య పెరుగుటకు కారణముండదు. కాన రావోపు జనాభాలో అట్లు కాకుండ మనము తగు క్రద్ద క్షింపి తగినవర్గ తీసికొనవలసి యున్నది. అందుకుగాను యిప్పటినుండి ప్రయత్నములు నలుక చేయుచున్నాము.

భాషాప్రముక్త రాష్ట్ర నిర్మాణము మూతము ననుసరించి ఒరిస్సా శేకమునకు (శ్రేణ్య రాష్ట్ర) మొనగునపుడు గంజాం మండలమునందలి కొంతభాగమును ఒరిస్సాశేకమునకునీయొ ధ్ర గా నుటకు కలంపు చేర్చుదురని ఈ గ్రంథరాజమును చదువుచుండ వాకొక సుజేనాను పాడ నువినెడి. వాడు జనపురం వల్లాభిమిడి మొదలగు కొన్ని జమిందారీలను ఒరిస్సారాష్ట్రమునకు కలవలయునని కోరుచున్నాడు. బ్రహ్మరాజు పరిపాలనయు మునుకుయే దీనికి ముఖ్యకారణమై యుండవచ్చును. భాషాప్రముక్త రాష్ట్ర నిర్మాణమునకు ముఖ్యముగ్రమిద్ది? రాజు ననుసరించుచు లేక ప్రజలు వారిభాష ననుసరించియో? జనపురం వల్లాభిమిడి మరకొన్ని జమిందారీలయందు నూటికి తొమ్మిది మందికి యొక్క వగానున్న సంఖ్య ఆంధ్రులే! అట్టి జమిందారీల నూతన భాష వాడటకు అన్యరాష్ట్రముతో మిత్రజేయుట యొక శ్రేయ మో అందరికి తెలిసిన విషయమేదా! గాన మన ఆంధ్ర నాయకుల క్రస్తుక కర్తవ్య మేమన ఉత్కళ శ్రవానామక కర్ణులెట్టి వారి వికరీక ప్రాకరము వారగా ఖండించి మన యాశయములకు భంగము కలగకుండ నిజము వెల్లడి చేయుదురు గాకయని నేనుచున్నాను. భర్మమేర జనతెలి అనుకోర్కీ మనయొద్దనాదన లేలాకోమరది.

అకా, ఆంధ్రుడు.

భూభక్తుకతిసంఘము
లండను, ఏప్రిల్ 27.-మంట్ల నగరు నేను భిలావత్తు ప్రతినిధులతో గంటకూరనేపు చాలభావాలకుగ ముట్టాశిరి. మహామృతీయుల మతధర్మములు గౌరవించుదునను ఆక ఇంకను ఆప్రతినిధులకు పోలేదు.

సారశీక నైవేద్యము.

లండను, ఏప్రిల్ 27:- తెనాలి నుండి లైన్సు పత్రికకు నవ్విక సందేశముండున్నది. ఆంగ్లోవైదిక మిలిటరీ కమిషనువారు, వైదిక యోధుల రాండు రకముల నైవేద్యములే యుండవలయుననియు, యాధ్యునిత్రేణువారి క్రింద ఆకునేల మంది నైవేద్యమును, అంతరంగికమంత్రి యాధీనమున కొంత మంది పోలీసువారను ఉండవలయుననియు వైదికయా శ్ర భుత్తువారకు రెండు నిర్దితకరణముల తీసికొనవలయుననియు, యాధ్యమంత్రి తక్కినవారిని తీసికొనవలయుననియు, నైవేద్యులకు త్రిటిషు ఉద్యోగి యులు కేట నియమముననియు, శిష్యాభ్యాసములు పూర్తియైర వెళక (టిటిషు ఉద్యోగి యుల స్థానే కర్షి యులనియు) నియమించబడుదురనియు రిపోర్టులో తెలుపబడినది.

నరాసువారు అధ్యక్షుని గౌరవించుట.

స్వారిసు, ఏప్రిల్ 27:- పాఠశిక చక్రవర్తిగారు ప్రెసి డెంటు డెన్స్పెరలు గారికి సి. సి. పి. విడుదలు నొసగిరి.

పురుకోట సంఘము - పురుకోట క్రతినిధి సంఘము వారి స్థాయిసంఘము సభ్యులచే 27 తేదీ నైవేద్య పూరక తుడిలో జరిగెను. గొప్పజనసంఖ్య సభకు వచ్చెనుగాని వారి లో చాలమంది నేద్యగాంధ్రు ఆహ్వానసంఘమున కభ్యర్థులగు ఆకణాచల అంబరగరకు దీర్ఘప్రసంగము గాంచింపిరి. పిమ్మట జి. నుండిరే శాస్త్రి గారు కమ అగ్యక్షగౌరవావ్యసమును చదివిరి. అందులో ఈవిన్ని సంస్థాన నుగు పురుకోట దర్బారు జనపుటకు నెలకు సుమారు 4000 రూపాయలు పట్టుకుగాన అకర్ ఖర్చులకు ఆకటాలను. మరాఠా మారుప్య జీవిందుడుండలెను అని చెప్పిరి. విద్యాభివృద్ధి, గ్రామాలో గ్యునిధి డౌనధాలములకు సహాయము, న్యాకథాము అను నిధియములను ప్రయోజనముల చెవిప్రయము నొక్కి చెప్పిరి. నభాకార్యము లన్నియు అరకభాషలో నేరగెను. 45 తీగ్యా నములు చుప్పించెనుగాని వానిలో ముఖ్యమైనది నిర్బంధ విద్యాభ్యాసము, రాజుగారు తన రాజ్యముననే నిలిచియుండదము, న్యాకథాసము నేర్పరచుట, అనాధార్థములవర్స

ఏలూరు మునిసిపాలిటీలో పంచముల క్రతినిధిగా జ్ఞాప క్రాకోంగారకు పంచదు క్రియి ప్రపురిని చుమింపగా వీకికియ ముఖ్యులైన మునియము ఆంధ్రకత్తిక కృష్ణాకత్తిక వీరింధు మున్నగు కత్తికలలో పంచములకు వారి యభియములకు జరపిన యాంధ్రోళనమును చనువము జ్ఞాపికి వెన్నుకొనగలకు పువును సాందూపంచమునే మరీ యొకరిని నియమించుటై దారకనమువారు అజ్ఞాసించినట్లు తెలియుచున్నది. ఇందులకై కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరు మూగ గాడును, పూడినక గాడును పంచముల కృతజ్ఞతకు పాత్రులు.

తామర తైలము

తామర, తీల, గజ్జికి, మంచిమందు
డబ్బీ 1-కి అ. 6. 12-కి రు. 8-12. 100-కి రూ. 25.
అనేక ఏడ్లండి యున్న తామర నాలుగైదుసాదము రాచినతోడనే పోయిన దని నేలమంది వ్రాసియున్నారు.
గుర్తులు :- దురద, ఉంగరములంటి చుట్టు, పొక్కులు, రసకాయలు, పెండుకలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా లేచి కరీరమంతట వ్యాపించి ని దట్టని కణిర్పునును.
చికిత్స :- పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన నైద్యము :- 1. మందు లోచర్మములోనికి పోవు యును. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు తిరిగి పుట్టుకుండ చేయవలయును.

దంత చూరము

వెల డబ్బీ 1-కి 0-2.0 12-కి రూ 1-4-0
ఈ దంతచూరముతో తండ్లుతోములన గట్టికడును. ఎగుళ్లనుండి రక్తము కారకుండును.
అమృతాంజనము దిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

(Message incomplete.)

Indian Reform Rules. Mr. Montagu and Joint Committee. A Question of Personnel.

LONDON, April 27.
Mr. Montagu has placed a paper before the House of Commons containing a motion urging the expediency of the appointment of seven members to join with the House of Lords to consider the Draft Rules. I understand that he wanted Col. Yate and Col. Wedgwood, on the committee since they are his chief critics in the House of Commons. It is believed that Col. Yate declined to serve if Mr. Montagu is on the Committee, while Lord Selbourne objects to any change, and is unlikely to act if this is enforced. Hence it is expected that the same seven will be re-appointed, though in the House of Lords efforts are being made to include Lord Meston, it is not known at whose expense. It is obvious that the Government hopes to avoid criticism of the Draft Rules, which, unfortunately, are largely settled, on the advice of Mr. Charles Roberts, who inspires no confidence.

The Hunter Report.

According to rumour, the Hunter Report exonerates the civilians and blames the Military. It is on the eve of publication, though its effect is now largely discounted.

The East African Indian Question.

An East African Indian Deputation is now campaigning here, less over their actual disabilities than over those anticipated. They think that if a constitution is granted to East Africa, their claims to recognition will be ignored, and they are also lamenting the effect of South African opinion on this subject. The East African Mission is unlikely to have very concrete results, but by accepting the stabilisation of the rupee at two shillings it has definitely settled the Colonial Office attitude on this question, which will, under no circumstances, be changed.—*Madras Times*.

Employment of Black Troops. British Women's Protest.

LONDON, April 28.
A meeting of various women's organisations in London last night passed resolutions, urging the League of Nations to prohibit the employment of black troops in Europe, and restricting their use anywhere except in defence of their own countries.

Afridi's Capture of British Officer's Wife.

LONDON, April 28.
Replying in the Commons to Mr. Johnson Hicks Mr. Montagu stated that he had telegraphed for further information with regard to the Afridis capture of wife of a British officer. The fact that the lady had been recovered did not make the offence less serious.

Pensions of Civil Servants.

Mr. Montagu also stated that pensions and annuities of the members of Civil Service and of Indian army were not threatened. They could not be altered by any authority in India and whatever might happen in the future he was certain that Parliament could be trusted to ensure the fulfilment of conditions on which men entered services.

Death Sentences in Late War. Only 11 per cent., Carried Out.

LONDON, April 29.
In the House of Lords, Lord Peel stated, that the death sentences passed during the whole of time of the war, in all theatres, upon officers and men, amounted to 3,076, while only 343 were carried out. All the latter were confirmed by the Commander-in-chief before being carried out.

Arrival.

LONDON, April 28.
Sir Lancelot Sanderson has arrived in England.

Mr. Meston's Appointment.

LONDON, April 28.
Mr. Meston has been appointed Rede lecturer at Cambridge University. He will give lecture on June 10th on 'India at the Crossways.'

Albanian Fear of Serbian Invasion.

LONDON, April 29.
In the Lords, Lord Lamington asked a question in which he alluded to the Albanians' fear of invasion by the Serbians or Greeks. He asked the Allies to give assurance, that the independence of Albania guaranteed in 1913 would not be infringed.

Albanian Question.

Mr. Crawford replying said that the Supreme Council would not tolerate any aggression of the nature suggested or allow it to affect the final settlement of the Albanian question. Meanwhile it was impossible to give further assurances.

Seaplane Disaster.

LONDON, April 29.
A Seaplane crashed at Felixstowe to-day. Two officers were rescued. An Engineer, was injured. Two British Officers and a Portuguese Officer named Fonseca were drowned.

Bedouins Fighting.

LONDON, April 29.
Five hundred Bedouin were engaged in the fighting at Beisan on April 22nd. The Bedouin casualties are estimated at 120. British reinforcements are being sent. The cavalry and artillery drove off 2000 brass Arabs(?) who attacked a party of the police in Jordan valley. A bombing plane followed the Arabs towards the Hills.

Suppression of Disorderly Houses Advocated.

LONDON, April 29.
The Lower House of the Anglican convocation has passed a resolution denouncing official toleration of disorderly houses and urging that such places should be put out of bounds wherever British troops are stationed. The mover of the resolution, Dean of Lincoln asserts that official promise to put such houses out of bounds had not been kept. Some had been started recently in India, Gibraltar, Burma Straits, Malay States and Hongkong. He paid tribute to General Plumer's efforts towards ending the scandal of traffic in women in India.

May Day Celebration Preparations.

LONDON, April 29.
Elaborate preparations have been made by Labour organisations to celebrate the May Day in London. Essential services will be maintained but many thousands of workers including building, trades, dockers and engineers will take full day's holiday. There will be many processions from the four quarters of London which will concentrate on Hyde Park.

Aerial Competition.

LONDON, April 29.
The Blackburn Aeroplane Company has entered twin rolls. Royce Kangaroo piloted by Reginald Kenworthy for daily express ten thousand sterling return cargo carrying Air journey from England to India. The flight must be carried out between May 1st and October 31st. The competition is open to aeroplanes, seaplanes and airships of any nationality.

Indo-Chinese Opium Traffic.

LONDON, April 29.
Replying in the Commons to Mr. Renner who asked a question with regard to Indo-Chinese opium traffic via Burma Mr. Montagu stated that he was communicating with the Indian Government on the subject. He believed that the opium smuggled from Burma to China was grown almost exclusively and only partly and directly controlled by Burma Government. Any effective policy of prohibition would probably entail assumption of direct administrative control involving heavy expenditure and possibly armed interference, but he hoped it would be possible to introduce stricter control without going to that length.

Payment of British Soldiers in India.

Replying to Mr. Johnson Hicks Mr. Montagu emphasised that British soldiers in India were at present paid in Rs. more than the equivalent present home rates when converted at current exchange.

RUSSIA

Polish Offensive.

LONDON, April 29.
The War Office statement says that the Polish offensive is in consequence of Bolsheviks' refusal to meet the Polish Peace Delegates. The offensive is on a front of 250 miles from Pripiet to Dniester. It is believed that the Ukrainians under Petlura are co-operating on the Southern Sectors of this front. By April 26th the Poles had reached Oyrach, Koroben and Jidmer and had advanced to an average depth of 38 miles and a maximum of 50. The Reds in Crimea are faced with grave difficulties. A number of peasant risings have occurred in Ukraine and also in Cossack territory. A number of red regiments have mutined owing to the attempts at conversion into labour units without demobilisation on leave.(?)

Poles Defeat Bolsheviks. Important Captures.

LONDON, April 28.
WARSAW.—It is officially announced that after repulsing desperate Bolshevik attacks for six weeks the Polish Commander, Pilsudski, started a general offensive in Volhynia and Podolia on April 15th, captured some important places, and pursued the enemy to Jitomir, where an infantry and cavalry division was completely defeated and much booty captured, including 160 locomotives and two thousand railway carriages. A number of prisoners were taken. The fighting continues.

REDS' SEVERE DEFEAT.

LONDON, April 29.
CONSTANTINOPLE.—After six days fighting on the Crimean front, General Wrangel has severely defeated Reds and captured six guns and a number of prisoners. He believes it will now be possible to advance northwards from Crimea.

Poles Proclaimed Intention.

LONDON, April 29.
BERLIN.—The Poles have proclaimed their intention of remaining in Ukraine until its foreign oppressors have been expelled and regular Ukrainian Government established. General Petlura has been recognised as chief of the Ukrainian Republic.

FRANCE

Supreme Council's Decision. Arabs Disappointed.

LONDON, April 27.
SAN REMO.—The Arab delegation has issued a note expressing great disappointment at the Supreme Council's decision with regard to the mandate for the Arab-liberated countries, which it declares is contrary to the principles of determination.

Fighting in Syria. Severe French Losses.

LONDON, April 28.
PARIS.—In the fighting between the French and Mustapha Kemal's troops at Urfa, the French suffered considerably. It is reliably reported that their losses amounted to a third of the effectives, which amounted to seven hundred, composed of two companies of whites, the remainder being Senegalese.

Shah's Arrival.

LONDON, April 29.
MARSEILLES.—The Shah and Persian Foreign Minister have arrived here. The Shah was welcomed by local authorities.

French President Honoured.

LONDON, April 27.
PARIS.—H. M. the Shah has bestowed on President Deschanel the Collar of the Crown of Persia.

Dispersal of Peace Conference. Cordial Leave-Taking.

LONDON, April 28.
SAN REMO.—The Foreign missions have departed. The British, French and Italian representatives took leave of each other in most cordial fashion.

GERMANY

German Budget Passed. Railways Nationalised.

LONDON, April 28.
BERLIN.—The assembly has adopted the budget and passed a bill handing over the railways to the Imperial Government.

German Duplicity. Hidden Munitions at Stettin.

LONDON, April 28.
BERLIN.—The Entente Commission of Control has discovered at Stettin 286 guns, and sixteen barges, fully loaded with infantry and artillery ammunition. On the Entente's demand the barges were seized by the Police. *Freihit* reports that the affair was discussed at a meeting of the Cabinet at which General Seeckt declared that the secret transport of guns which were destined for Koenigsberg was undertaken with the full knowledge and approval of the Ministry of Defence. *Freihit* points out that the Peace Treaty only allows Germany 288 guns, and adds that the incident is bound to cause the deepest distraction in Entente circles.

IRELAND

Irish Outrages. The Arklaw Affair. Civilians the Aggressors.

LONDON, April 28.
Official amplification's of the Arklaw affair shows that the demonstrators assaulted a soldiers picket sent out to escort soldiers to barracks. The civilians fired on the soldiers, wounding one, whereupon the troops broke out of barracks and fired on the civilians. An enquiry is being held.

Irish Workers' Strike.

LONDON, April 28.
The number of Irish workers in Liverpool, who have threatened to strike, unless the Sinn Feiners are released, is now 200,000. A similar movement is being organised in other parts.

Mail Train Held up.

LONDON, April 29.
The Cork to Bantry mail train was held up at Kinsale junction to-day by a party of armed and masked men who took two mailbags. The roads surrounding the junction were strongly guarded. This is third time that train has been robbed.

Raid on Police-Barracks.

LONDON, April 29.
The raid was carried out to-day on the Police Barracks at the village of Rush, fifteen miles from Dublin. Telegraphic communications were cut and connection between Dublin and North of Ireland seriously hampered. Information concerning the raid is scarce. It is reported that the roof of barracks was blown off and that the sergeant Commanding the defenders was fatally injured.

Sinn Fein Hungerstrikers. Ultimatum for Unconditional Release.

LONDON, April 29.
Sinn Fein hungerstrikers in Bellingham numbering 145 have sent an ultimatum to the Governor of the gaol for their unconditional release.

EGYPT

Arab Raids in Palestine.

LONDON, April 27.
CAIRO.—There were seven Arab raids in Palestine between April 13th and 20th. A squadron from Beisan went out on April 22nd to round up the Ghaza wayeh tribe, west of the Jordan, and destroyed a house containing ammunition, north of Beisan, after which a force of Arabs attacked the squadron, which withdrew fighting a rearguard action. An aeroplane reconnaissance on April 23rd reported activity in the valley south of Beisan, the railway being cut. A troop set out and encountered thirty Arabs. Two more troops were sent out at dusk and charged with the lance, killing fifteen.

Indian Cavalry Charge Arabs. Light Casualty List.

LONDON, April 28.
A Cairo message to the *Times* says that it was an Indian cavalry squadron which charged the Arab raiders southward of the Beisan Railway. The squadron's casualties were one British and one Indian officer killed, and two officers and six men wounded. Aeroplanes are patrolling the whole of the Palestine Frontier to prevent raids.

NEW ZEALAND

The Prince in New Zealand.
Welcome at Rotorua.

LONDON, April 28.

ROTORUA.—Thousands of settlers and Maoris welcomed the Prince of Wales at Rotorua, the Maoris' Head-quarters. Yesterday elaborate native ceremonies and dances were performed.

Railway Strike in New Zealand.
Communication Suspended.

LONDON, April 28.

ROTORUA.—Communication throughout the entire north of the island of New Zealand is suspended by a railway strike, and the Prince will probably return to Auckland, and resume his journey to Wellington by sea. The strike has been in preparation for a long time, and is in no way directed against the Prince. Offers of motor-cars are pouring in. The people are determined that the eagerly anticipated tour shall not be hampered. A few local trains are beginning to resume, with volunteer engine crews.

The Striker's Union has offered to carry the whole Royal Party back to Auckland. Three hundred Blue-jackets are returning, but the Royal Party will remain here, pending negotiations between the Government and the strikers, as the Prince is anxious to carry out his original programme as far as possible. The weather has been tempestuous, but is improving. It has reduced the risk of an epidemic among the assemblage of Maoris and others marooned at Rotorua. The celebrations are being held on an unprecedented scale. They are unlikely to be equalled again owing to the gradual dying out of the traditional Maori ceremonies.

SERBIA

Serbian Miners' Strike.
A Train Held Up.

LONDON, April 28.

A Belgrade telegram from Lubilana states that a train proceeding to Agram was yesterday held up by the miners on strike, who also fired on the train. Military guards repulsed the attacks killing one assailant. Three thousand strikers at Lubilana attacked the police. The latter fired, killing ten and wounding 21.

TURKEY

Nationalists Serious Defeat.

LONDON, April 29.

CONSTANTINOPLE.—The Government troops have severely defeated the Nationalists in Ismidt District and have taken 800 prisoners including five ex-deputies and have captured four guns and much ammunition.

Adabazar Cleared of Nationalists.

LONDON, April 28.

CONSTANTINOPLE.—The region of Adabazar has been entirely cleared of the Nationalists. The liberated inhabitants are sending loyal addresses to the Sultan. Mahmud Bey, Commander of the Nationalists was recently killed. The Nationalists at Ismidt have been completely defeated and have fled abandoning guns and munitions. On the other hand the Nationalists are reported to have occupied Bisha. Mustapha Kemal has issued proclamations summoning thirty thousand men to fight the Government Militia.

Turkish Peace Delegation.

Turkish Peace Delegation is leaving for Paris on May 1st.

HOLLAND

DOCKERS RESUME WORK.

LONDON, April 29.

AMSTERDAM.—After ten weeks' strike the Dockers of Amsterdam and Rotterdam have resumed work.

ASSOCIATED PRESS.

Calcutta News.

The Sub Deputy Magistrate of Serampore has sentenced two police constables named Paldeo Singh and Panmananda Misser to one month's rigorous imprisonment for wrongful confinement and assault. It was alleged that the accused one day arrested a respectable Bergallee at midnight as he was returning home from Shreegahuli, wrongfully confined him at the Thana and assaulted him. The Magistrate found the accused guilty and sentenced them to undergo one month's rigorous imprisonment.

The Deputy Magistrate of Serampore is engaged in hearing a case in which Sewrut Misser and Debobinandan two coolies employed in Wellington Jute Mill, Kishra are prosecuted on a charge of robbing a fellow worker named Larik Ahir of his gold mohr and cash to the value of Rs. 800. It is said that the complainant was employed in Trinidad and Transvaal and saved money including several African mohrs and American dollars. The complainant recently came to Rishre and was employed in the local mill. He had to stay in the accused's house. The accused one day while the complainant was asleep gagged and robbed him of his money. The money was recovered from the accused by the Jemadar of the mill. The trial is proceeding.

The District Superintendent, Gaya, wires:—On arrival of the 3 Up Mail at Hazaribagh Road this morning at 6.36 hours, Mrs. Colebrook Taylor, wife of the Magistrate, Hazaribagh Road was found lying dead on the floor in a ladies' compartment first class, shot through. The compartment was locked and sealed and sent on to Gaya under Police escort where the carriage was detached and the case made over to the Government Railway Police who took up the investigation with the joint Magistrate immediately.

On the afternoon of 29th ultimo Mr. A. E. Paderson, Third Officer of the steamer *Besia* now berthed at the Kidderpore docks while doing some work on board fell into the hole and was killed.

Indian Telegrams.

(Associated Press.)

UNITED PROVINCES

Recent Afghan Activities on the Frontier.

ALLAHABAD, April 30.

The Pioneer Frontier correspondent wires:—In connection with the recent Afghan activities on the frontier, such actions as Nadir Khan's proceedings in Ningrabar must have the support of local Afghan authorities though one can hardly imagine they have the sanction of the Amir. As coming at such a time they can only weaken the hands of his delegates. It would appear then either the Amir is entirely out of touch with his frontier officials and is therefore unable to control them or that some of these officials for personal reasons wish to discredit Mahomed Tarzi while the conference is in progress. I am myself inclined towards the latter theory. From what we hear from Mussorie it would appear that Mahomed Tarzi has expressed a sincere desire to regain for his country the great benefits it enjoyed from its longstanding friendship with India. I have also been informed that Nadir Khan is not merely the commander of the troops in Jallalabad but occupies that position of Commander-in-chief of the Afghan Army and as such he must be very nearly if not quite as important a person as the Foreign Minister himself. It is rumoured that Nadir Khan has put his heart on being the chief delegate at the Mussorie conference and would for that reason not be sorry if it were not an unqualified success under the leadership of another. There may be nothing in these stories of the intrigues of the Afghans against each other but it is impossible to disregard them entirely when as in the present instance they affect ourselves.

Railway Accident at Moradabad.

LUCKNOW, April 30.

The Committee of inquiry into the Railway accident at Moradabad is still sitting. The Committee was unable to complete investigations yesterday and will resume inquiry to-day. It is understood that as soon as the report has been received the management of the Railway intend to issue a full account of the accident.

CENTRAL PROVINCES

Prince of Wales Visit.
Arrangements for Reception.

NAGPUR, April 30.

A public meeting was held this evening in the Town Hall for passing a resolution welcoming His Royal Highness the Prince of Wales to Nagpur. The Hon'ble Sir Frank Sly, Chief Commissioner presided. Sir Sly referred to the Prince's heroism and devotion to army during the past great war and the high reputation he gained amongst the troops. The visit of this young great man he said cannot but be for the future good of this province. He is coming to India as the King's representative to inaugurate the new reformed Government and he is sure to open the first meeting of the new council.

Hon'ble Sir Gangadar Chitnavis.

The Hon'ble Sir Gangadar Chitnavis then moved the first resolution resolving to accord an enthusiastic welcome to the Prince. In doing so he said that a friend holding advanced views in politics remarked that Royalty is above politics. It behoves all to give him a most fitting reception to show to the world that this province can rise to the height of its responsibilities and rival presidency towns in according warmest of greetings and sincerest of homage. He said:—The British constitution is like a rock upon which it will be our privilege to raise our future governments and the reforms he is going to inaugurate will bring peace, good will and many blessings.

Dr. Gour.

Dr. Gour seconded the resolution and in doing so announced that His Royal Highness will visit Nagpur on the 6th and 7th of January next. The resolution was put to vote and carried unanimously, the whole house standing. A reception committee was also formed in this connection.

THE PUNJAB

Another Daily.
"Bande Mataram".
Editor, Lala Lajput Rai.

LAHORE, April 30.

A new Urdu daily is shortly going to be started from Lahore under the editorship of Lala Lajput Rai. The paper will be styled "Bande Mataram".

"Civil and Military Gazette"
Press Strike.

LAHORE, April 30.

The entire printing staff of the *Civil and Military Gazette* press went on strike to-day at about 11 o'clock in the morning. The following notice, which is addressed to all those employees who have left work without notice, has been put upon the notice board outside the press by the Manager:—You have ceased work to-day without notice. On your departure you handed in a letter in which you stated that you had ceased work on account of a certain article printed in the paper of the 29th April which blames the railway men for striking without sufficient cause. You have ceased work because the railway strikers did not like an article in the *Civil and Military Gazette*. In future you will strike on behalf of anyone who object to an article in the papers. Do you expect the Editor to ask the staff for its approval of any and every article he publishes? Obviously no paper could be conducted on such lines. Your action is a breach of the rules of the press. You have no grievances against the company. Notice is hereby given that all men who return to work to-morrow

(Saturday) morning will be pardoned. Those who fail to return will do so at their own risk. To-day's forenoon edition of the *Civil and Military Gazette* was published as usual as the paper was almost ready for publication when the men struck work.

N. W. Railway Workshop Strike
Continues.

LAHORE, April 30.

The N. W. Railway Workshop strike continues. In addition to the five thousand men of the Carriage and Wagon Department who are already on strike a large number of employees in the locomotive workshops did not turn up to work to-day and joined the strikers. Thousands of the strikers were seen loitering outside the Mochi Gate this morning. They were addressed by Mr. Miller and other members of the N. W. Railway Association to keep quiet and behave orderly. Subscriptions are being raised to feed the poorer members among the strikers. It is feared that all the 5000 employees of locomotive workshops will also come out and join the strikers.

BOMBAY

Bombay Share Market.

(Delayed in transmission).

BOMBAY, April 29.

The market in millshares opened steady and prices improved in the course of trading. At the very close however there was some bear pressure and prices suffered in consequence. It is rumoured that investors will give delivery in May settlement which is weakening the market Miscellaneous section was neglected. Tata banks registered a sharp rise.

Md. Ali's Cable.

Khilafat Delegation Still Hopeful.

BOMBAY, April 30.

Mr. Mohamed Ali cabling to Mr. Chotani on the 27th April says:—Mr. Montagu received the delegation by mutual consent. Frank and informal discussion lasted an hour and half. Pray control natural resentment. Delegation not hopeless yet of getting religious obligations respected.

Mr. Montagu.

Responsible for Horniman's Deportation.

The *Bombay Chronicle's* special cable reports that Mr. Montagu replying in the Commons to Lt. Commander Kenworthy's question regarding Mr. Horniman admitted that the Directors of the *Bombay Chronicle* had cabled denying all knowledge of free distribution of the *Chronicle* to British troops in Bombay Presidency but said the fact remains that the *Chronicle* was so distributed. It was irrelevant who was behind the distribution.

Mr. Montagu added Mr. Horniman's attitude during the time of the crisis gave the authorities much anxious consideration and distribution of the paper was one among many which led to Mr. Horniman's deportation with his (Mr. Montagu's) full concurrence.

BENGAL

A Serious Explosion.
How it was Caused.

CALCUTTA, April 30.

It will be remembered that an explosion of a serious nature took place in a house in Mullanga Lane about a month ago which resulted in the death of a coolie and injuries to two others. It was suggested that the explosion was due to the accumulation of gas in a submerged well on the supposition that the building had been erected over one of those ancient excavations that were dotted all over Calcutta during the days of Serajud-Daulah. The police however were of opinion that gas pipe had exploded and the officer who inquired into the matter in his statement before the coroner said that he on visiting the scene could distinctly discern small of gas in the room, the flooring of which had been completely blown upwards from a depth of about four or five feet. Another very interesting theory is now advanced in certain quarters, which, though not carrying any corroboration, appears to be if anything more feasible than the one regarding the submerged well. The place was considered to have been the hot bed of anarchism and several raids were effected in the houses situated there. A certain number of the cartridges that had been misappropriated from a European firm a few years back by, it is alleged, their clearing sirar was recovered from the house situated only a few feet away from the premises in which the explosion occurred. It has been suggested that a bomb or bombs was or were buried in the flooring of the room in question by some anarchists when they discovered that the police were on their track and that it or they exploded after so many years and caused the catastrophe under reference.

GENERAL

Pudukottah News.

PUDUKOTTAH, April 28.

The first Pudukottah Conference was held yesterday at Poovarasakudi under the auspices of the Standing Committee of the members of the Pudukottah Representatives Assembly. There was a large gathering present of whom a great many were peasants. Mr. R. Arunachalam Ambalagarar, Chairman of the Reception Committee welcomed the conference in a lengthy speech.

Mr. G. Sundaresa Sastrial then delivered his presidential address. He pointed out that a small state like Pudukottah could not stand the costly institution called the Durbar which swallowed not less than Rs. 4000 per month. He wanted that His Highness should live among his people and remarked that education, village sanitation, co-operation, medical relief, justice etc. required greater attention and that more power should be given to the people to manage their own affairs. He said that the drink evil was great and that the Representative Assembly should be enlarged and its scope extended in order to make it a real representative body.

The proceedings were in Tamil. Forty five resolutions were discussed and passed of which the important were those asking for the stay, in his state of His Highness, reform of the Chief Court, extension of education by adopting compulsion, budget discussion etc.

విశేష ప్రకటనలు

(వైద్య వశాన)

(1)

శాసనసభ.

ప్రతిపక్షాధిపతి యువనాథులయ్య

అందఱు, ఏప్రిల్ 28:— (ప్రతిపక్షాధిపతి యువనాథులయ్య) యువనాథులయ్య గారు యిట్లు చెప్పిరి: శాసనసభ తాత్కాలిక సభ్యులనుండి జరిగిన సభలలో నెల్ల చాల ప్రశంస నీయమైనది. సభ జరుగుటకు ముందు అభిప్రాయభేదములు చాలవలెకాదుగ నుండెడివి. పూర్వీక చర్యలయ్యల కొంతలు బుద్ధిపూర్వకముగ అల్లరులను గలిగింప బ్రయత్నించుట కలన అవి గొంతలు కొందఱుగ మారిరి. కాని దైవానుగ్రహమున అభిప్రాయభేదములన్నియు తొలగి అనుమానములు కొంతియ్యి. అభిప్రాయభేదము లన్నియు రూపరేతగా నుండి కచ్చివడి. కొన్ని కోటలలో గా జరగ నున్న ప్రశ్నలు యానాడు ముందలమున విధి పట్టవలయుననియు, తేటపై వారము నెట్టి యల్లరియు జేయకుండు రీతిని జరగ నగుననియు కొన్నిటి వాక్రమింపవలయునని (ప్రాశ్న) తప్ప తక్కిన మిత్రమండలికేయు లన్నియు చెప్పినవి. మిత్రమండలికేయులు కొందఱు జరగ నున్న ప్రశ్నల వెంటకుండి నిర్ణయములకుంట్లె నాటిలో ఎక్కడకుండు నైపుణ్యముందకుండు వారు చూడవలయుననియు, ఆ నైపుణ్యములందు పద్ధతులు అభివృద్ధిగను నిరూపనముగను ఉండకుండు చూడవలయును. ఇప్పుడభిప్రాయ భేదములన్నియు పూర్తిగ పోయినవి తెలుపబడెను. యానాడు లోయలోని నైపుణ్యము ఆగస్టు 3 వ తేదీ వాటి మిత్రమండలివారి తేటలో తెలియబరచిన రీతిని తగ్గింపబడినంతటి పరామిత్రులుగా పూర్తిగ పర్యవర్తి, దాన్వప్రాప్తియందు యువనాథులయ్యగారు సలహాను. జర్మనీ క్రైస్తవమతము చేయబడ నంతకాలము పరామిత్రులుగా వెనుకకు మరలవు బడవను మాటయు, సంధి మరతులలోని మరొకటి మరల అనుమానానికి వచ్చుననుమాదము తెలుపబడవను మాటయు విజయవంతము. అభిప్రాయభేదము తొలగుటకులన ఇప్పుడు పరామిత్రులుగా జేయవలయునని బలపడినది గాని అంతకు పూర్వము నష్టము పోవలయును గూర్చియు, జర్మను నైపుణ్య నిరూపనముగ జేయుటకు గూర్చియు చేయబడిన ఏర్పాటులను అనుమానములతో నెట్టియటలో గ్రేటు బ్రిటన్ అంత పట్టుదలగ లేదని ప్రాశ్న తప్పక విన్నవించెడిది.

మిల్లిరాండుగారి నామాలము

శాసనసభ, ఏప్రిల్ 29:— మేనాడు ఏజెన్సీల రిట్లు తెలియబరచుచున్నాడు. శాసనసభ సభ్యులయొక్క గారికి కలసి మాట్లాడుటకులన గలిగిన విజయమును గూర్చి ప్రతినిధుల సభలో మాట్లాడుచు మిల్లిరాండుగారి రిట్లు చెప్పిరి:

మేమిప్పుడు కలసి మాట్లాడుటకులన ఇకముందు నెన్న రీతిను సంధిమరతు లన్నియు ననుబంధానికి వచ్చి నూతన కేవల మంతలోనే యారంభము కానున్నది. ఈ ప్రకటనములకులన మిత్రమండలి వారి అభిప్రాయములు మునుపటికంటె బలవత్తరములుగను, ఎక్కువ అనుభవములుగను, ఆచరణసిద్ధములుగను ఉన్న సంకతి వాడుగ నున్నవనును. అంతియగాక మిత్రమండలివారు జర్మనీలో స్వకపోయినపుడు ఏకాభిప్రాయ యుక్తులై మెలంగుట చాల అవశ్యకమని మిల్లిరాండుగారు కొక్కి చెప్పిరి. మిల్లిరాండు గారి క్రిందిలాక్ష్యములను చెప్పి నపుడు సభ వారంతయునోమమును తెలియబిరి.

అ(శాసనసభ) సభలో కొన్ని ఉద్దేశములును, నష్టములును వ్యక్తమైనవి. వాటి కన్నటికి నేను ప్రత్యుత్తరము సేసగితిని. ఇప్పుడు మరల నొక్కమాటలో ప్రత్యుత్తరము నొకనరుచున్నాను. మరల ప్రజలకు పొగ్గమెంటువారును, ప్రభుత్వమువారును గూడ ఏమియో లేని పోయి యుద్దేశములను పెట్టుకొని మరేయేమియోని కొందఱు కలయచున్నట్లు న్నున్నది. వాటి నేనిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చితిని. “జర్మను రాష్ట్రములలో కొత్తగా కొంతభాగము వాక్రమింపబడినవలయు నను కోరికకు మరల ప్రభుత్వమువారును, ప్రజలను, పార్లమెంటును ఏమాత్రమును అంగీకరింపవు. అట్టి కలల గనువారు దండెవారు లని యెంచుటయే గాక కేవలము బుద్ధినిహినులగు నూడ వారు భావించెదరు.

మరల మిత్రమండలివారు ప్రత్యుత్తరము జరిపింపవలయునని సంకీర్ణించుటకు. లాయడు వార్త గారిని నాకును జరిగిన ఒడంబడికనుబట్టి, బెర్లియము, జపాను ప్రతినిధులుగూడ అంగీకరించిరి. ఇకముందు అభిప్రాయభేదములు గనుగుట కనకాక మిచ్చు అవకాశము ఎప్పుడైన వచ్చునని నేను కలంపజాలను. జర్మనీ ఈయంతయును తెలిసికొనగలను. అంతరంగిక వాదల నన్నిటిని నివర్తించు నిమిత్తము తరుస్థితిని బలపరచుకొనుటలో జర్మను ప్రభుత్వమువారి కీ జానము నైతికతా చాలవలయునని గాని నుండగలదు.

యువరాజు గారు న్యూఢీలందున కేగెను.

శాసనసభ, ఏప్రిల్ 28:— మేనాథుడు ప్రధానమంత్రి యువరాజుగార్లు న్యూఢీలందుండి జనము కేల్సమునరాజు గారి నాదరించిరి. నిన్నటిదినము జేయుట చాల ఉత్సవములకు ప్రదర్శనములకు నాకట్టులను జరిగించిరి.

మరణశిక్షలు.

అందఱు, ఏప్రిల్ 29:— (ప్రభుత్వసభలో) ప్రభుత్వ గారిట్లు చెప్పిరి. యుద్ధమునందు మరతులు అన్నిరంగములందును వివిధ శిక్షలను పొందిరి. 8076 మరతు మరణశిక్ష విధింపబడెను. వారిలో 248 మరతులు ఉరితయబడిరి. ఉరి తీయబడకుండు గా అత్యుత్తములైన వారిలకు భాయపడవ బడింది.

గుండుదెబ్బలు, దోపాన్వేషక సంఘము.

అందఱు, ఏప్రిల్ 29:— నిధురతులకు గుండ్లదెబ్బల కలన గలిగిన నష్టములకు విచారించుట కొకసంఘమును నిర్మామి కలసికొనినది. సభలలో ప్రభుత్వము కొరగా మారున్న ప్రభుత్వము వారి బలపరచిరి. మనోవిధియనులకు కొంత మంది తాములేయమన్న పనిసంగతి తెలియక చేసియుండెదమనుకావు అట్టివారిందటికి శిక్షించుటకు యుండు గా నైపుణ్యములన జరిగి చేయించ వలయునని పోయి ప్రభుత్వము తెలియబరచిరి. యుద్ధమునందు మరతుల నెక్కువ అట్టి కోసమవారములు వారుగ తెలియను గావుకీ ఈనాటికనువలన చాలభాగములను ప్రభుత్వమువారు విశ్వసించుచున్నాడు. యుద్ధమునందు మరతులను వివిధ నూతనకార్యకర్తలకును ప్రోత్సహించి తెలియించుటకు పూర్వము నైపుణ్యములను పనిచేసిన వైద్యోగ్యములు ఆంగ్లములను వారుగ నెట్టియుండును. అందులకు యుద్ధకార్యములనువారు యుద్ధకార్యములకు ముఖ్యమిట్టి నేర్పాటు జేయుటకంతయు సంకీర్ణించిరి. మంచి తెలియించును, న్యాయము, నైపుణ్యము గల విచారణ సంఘము నేర్పాటు చేయుటకుండు రిలంపబడెను.

విచారణసంఘము నేర్పాటుచేయవలయు నను తీర్మానము చిరకా సభవారికి సంకీర్ణమయ్యెను.

నావికామంత్రిని వేదికము.

అందఱు, ఏప్రిల్ 29:— 1918-19 వ సంవత్సరములో స్వాధీనము చేసికొనబడిన నావలను గూర్చి నావికామంత్రి వర్ణనమువారి పార్లమెంటు కార్యదర్శి కర్నూలువిల్లులగా రొక నివేదిక సమించిరి. నావికావర్ణనమువారు చాలతక్కువ అప్పుకీ తీసికొనుట ప్రశంసనీయును నున్నదని పిప్పింగుకంట్రోలురు గారు తెలియబరచిరి. ఈ నున్న సంపాదించిన సామ్యుకంటె ఎక్కువగా ఖర్చయిన మొత్తము నే తెలియబరచుచున్నది గాని ముదింపుకంటె అంత ఎక్కువ సామ్యు ఖర్చయిన దనికాదు. తక్కిన యన్నియుద్ధకార్యములకు వలెనే ఈకామడనుగూడ అప్పులనుండి కొంతభాగమును నుంట్రియమువారు తీసియెచ్చిరి. యుద్ధము జరుగుచున్నప్పుడు ముందుజేప్పులను తీర్చుటకు తీగనూర్చుటకు సరయుటకు యుద్ధాంతరము నావికామంత్రి వర్ణనమువారు పూర్వకంపలని యుండునని కల్పితముగాని అభిప్రాయము. జేయవలయు మరతులను గూర్చి విచారణ చేయుటకు నిశ్చయించబడిన నెలెప్పు కమిటీవారు క్రిందటి సమావేశములో నావికామంత్రి వర్ణనమువారినిగూర్చి విచారణ చేసినదియు, అప్పుడు వారు నావికావర్ణనమువారి నెంతయు ప్రశంసించినదియు కర్నూలు విల్లుల గారు తెలియబరచిరి.

విందువనివారి సమ్మెకట్టు

తెలంగాణ, ఏప్రిల్ 28:— రెండుమార్గములను సామూహ్య ప్రభుత్వమువారి కర్పించుట చేయబడినట్లుండు కంగీకరించుట అయ్యవలయుననికను ఎన్నట్టివారు నమ్మించిరి.

న్యూఢీలందు రెండుత్రేవనివారి సమ్మెకట్టు.

శాసనసభ, ఏప్రిల్ 28:— న్యూఢీలందు ద్వీకము నందలి ఉత్తరభాగమునందు రెండుత్రేవనివారి వనివారిసమ్మె కట్టుటకు నిలబడినది. యువరాజుగారు బహుళా ఆత్మం దుకుల మరలి అచటినుండి నయద్రమార్గమున వెల్లింగడకున కేగ దను. ఈసమ్మెకట్టునకు చాలకాలమునుండియు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. అంతియగాని యువరాజుగారివల్ల మరలి ప్రాయము గలిగియుండుటకులన కాదు. క్రివారియవయోగాగ్గ మిన్నియో వందలకొలది మోటారు బండ్లు పంపబడుచున్నవి. చాలకాలము నుండియు వాతురతో జూచుచున్న ప్రయోజనము కట్టిభంగమును కలగ నూడదని ప్రజలు నిశ్చయించు కొనిరి. కొన్ని బోట్ల మాక్రము కొన్ని రెండుబట్ల మరల సడిపిక జరుచున్నవి.

సమ్మెకట్టు వాదలయూనియనువారు రాకొమారుని, వారి వరిజనులను మరల ఆత్మండునకు గొంపోన సంసిద్ధులయిరి. కాని వర్తిభుక్తమువారికి కట్టుదాకులకు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగి సమాధానము మునుపరకును వారివల నుండును. ఏలక విలయంకవరకు తాము మొదట నేర్పరచుకొని న కార్యక్రమము ప్రకారము సదయకొనవలయునని యువరాజు గారు కలయచున్నాడు. ఉత్సవము తీవరతో నెన్నడు నెలుగని మహావిధవముతో జరుగుచున్నది.

ఇండియా నైకోద్యోగుల సెలవు.

అందఱు, ఏప్రిల్ 27:— బైస్కపరీక విశేషక డిల్లు వాయిచున్నాడు. 1919 మే నెల 1 వ తేదీ లోగా ఉద్యోగములకు పోయిన ఇండియా నైకోద్యోగులకు క్రిందటి సెలవు ఈయవయ్యనా అక అంతయు యుద్ధకార్యాల యనుబాడును, ఇండియా-కేసు గాను ఆలోచించుచున్నాడు. ఈయంకను నైకోద్యోగుల వివిధ ఉత్తరముల చాలఉదారమున అన్వయించబడి ఇంతలోనే ఏమియో నున్న ముత్యములము చేయవలయు.

ఇండియా నైకోద్యోగుల జీతములను

పెంచుచుండు.

అందఱు, ఏప్రిల్ 28:— (ప్రతిపక్షలో) వారుగ గారికి ప్రత్యుత్తరము సేసగుట మాంపేగు గారిట్లు చెప్పిరి: ఇండియా నైకోద్యోగుల పెన్నకులను పెంచుటలో ఆలస్యముగను చాల విచారణగ నున్నది. కాని ఈ యంకము ఇండియా ప్రభుత్వమువారితో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల మార్పచునే నిర్ణయించబడవలయును. మార్పునేరవలయు ఎప్పు డివండి ఆయనలోనికి వచ్చునో నాకు తెలియదు.

కె. కె. ఆగ్రగారికిని, గానరు గారికిని ప్రత్యుత్తరము నొసగుట మాంపేగు గారిట్లు చెప్పిరి: యుద్ధమునకు పూర్వము పనిచాలించుకొని మరల యుద్ధములో ప్రవేశించి వారుగ పనిచేసినవారికి ఇప్పుటి ఏర్పాటుకులన చాలభాగముండును. యుద్ధమునకు పూర్వము పని చాలించుకొని మరల యుద్ధములో ప్రవేశించినవారికిని ఆలోచన యందున్నది. దుర్మనుగనుండి ఏవరము చేయలేనివారి పెన్నకుల పెంచుటకు సంకల్పించడ ఆలోచనలోనున్నది. ఎల్లు తీర్మానింపబడునో ఇంతలోనే తెలుపబడును. యుద్ధమునకు పూర్వము రియంకునెడిచాలించుకొని మరలయుద్ధములో పనిచేయని వారికి అట్టి బిట్టను ఉద్యోగములవలెనే ఏమియు పెంచుట బడదు.

కర్నూలు యేటుగారికి ప్రత్యుత్తరమువచ్చుట మాంపేగు గారిట్లు చెప్పిరి: ఇండియా ఆర్మీ మేజిలు, మేజిలు కాబులలోని వని వారలలో మృతిజెందినవారి భార్యలకును, శిశువులకు ఇచ్చు పెన్నకులను పెంచుటకు గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వము వారి అభిప్రాయముల తెలుపచుచున్నాడు. ఈ యంకము చాల అవసరముగా నున్నదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి మరల కొక్కి వ్రాసితిని.

హిందూతేజములోని జర్మనులు

కర్నూలు యేటుగారికి ప్రత్యుత్తరము సేసగుట మాంపేగు గారిట్లు చెప్పిరి: హిందూతేజములో నున్న 62 మ జర్మను శ్రీలంకకు, శిశువులకు ఎక్కువను ఈయబడెను. తాత్కాలికముగ కొలదియండికి ఎక్కువను ఈయబడెను. వర సంబంధమున మరేయేమియున్న శ్రీలంకకుండు కింక ఎక్కువను ఈయవచ్చును. స్థానిక ప్రభుత్వమువారి కొరకు వివిధముగ నెవరైన ఎక్కువను తీయబడిన వేనూ విచారణ చేసవలసి యరకు వాగ్దానము చేసెను.

ఉత్కల రాష్ట్ర సమస్య.

సార్వభౌమిక కాననసభాచర్య.

ప్రమాదము లగు కర్మగారి యుత్సాహము

జులై 20-న తేదీనాడు సామ్రాజ్యకానన నిర్మాణ కర్మలో ఉత్కల శివరాత్రి కోరిక ప్రకారము మానసియు లగు శక్తివాదం నిర్మాణము చేస్తున్నది, అంగారము, మధ్యకరక బాబు ప్రభుత్వములలోనున్న ఓడ్రభావ మాటలాడువారి ప్రకటనలను బట్టి ప్రస్తుతం బరిస్థితి కిదివరకలో భవిష్యత్తును నాణాణింపట కోరిక అధికారి అసభికార సంఘమును నియమించి నభాయకు లగు గవర్నరు జనరలుగారిని కేసులు మోటిర్మక నువర్తించి యుండెడి. తీర్మానమును బలపరచుచు తల రాష్ట్రములలో విడిపోయియున్న ఉత్కలను నందరినీ శాక రాష్ట్ర ప్రభుత్వములోనికి చేర్చు మయమును గురించి ఉత్కల లక్షక ప్రతినిధులు, నురికొండ గంభీర శాస్త్రిగారు నిర్మి యుండెడి.

అసంబద్ధమున మానసియు లగు బయ్య సరసింపాళ్ళు కర్మగారిని యుత్సాహమును ఇండియా కేటునుండి సంపూర్ణముగా నిండు ప్రకటించు చున్నాము. అసరియి నరసిం యం నిర్మించుటగాను ఈ తీర్మానమును ప్రభుత్వము వారి అభిప్రాయమును వెల్లడించి నిరసన బ్రధ భావను మాటలాడు వారందరినీ బీహారు బిస్సా ప్రభుత్వములో చేర్చుక వారి భావికర్మలలో భిన్నభిన్నము (తత్వే రాష్ట్రము క్రిందనుండుట అనర్హతకర) గ్రహించుటకలనే నేను మాటలాడ వలసి వచ్చెడి. బిస్సాదేశము సంరక్షణ, గంజాముల్లా యందరింట్లను బ్రధభావను మాటలాడువారిలో ననేకులు ఈ అభిప్రాయమునే చాలకాలమునుండి వెల్లడించుచున్న విషయ ము కాదు కాని తెలియను. మాంట్రుచెస్టర్ ప్రభుత్వ గార్లు రాజ్యాంగ సంస్కరణలను విషయమును చర్చించుటకు (తత్వే) నుగా నమాచేకరకరదిన ఉత్కల యూనియను మహాసభలో అంగీకరింపబడిన తీర్మాన విషయమును సూచించ రలించెడి. తీర్మానపు రెండవ భాగము ఈధనముగా నున్నది:

“తత్వే రాష్ట్ర గంభీర క్రమ తమ క్రితావధిలో ఉత్కలను (తత్వే) కోరికలను మన్నించి వారికి ప్రత్యేక పరిపాల నము క్రితావధించుటగాను బిస్సాను ఉత్కల రాష్ట్రమును నిర్మించు విషయమున సూచించిన సూచనకట్ల కృతజ్ఞతను చూపు చు, సభాయకులగు గవర్నరుతోడను బహుసంఖ్యాకు లగు అసభికార ఉత్కల శక్తిలలోడనుండు కానన సభయు గల ప్రత్యేక రాష్ట్రమును ప్రసాదించువారి ప్రకటనలను వెం పొందింపబడుటగా నీసమస్య క్రిష్టావధి గావాల దని యాసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.”

కామితులగు వింపాగారి సందర్భమున సూచించిన “ఉత్కల శక్తి” గంభీరమున నయితము బీహారు ప్రభుత్వము వారు కానన సభలో ఉత్కలను లగు క్రితావధించి పోలిని ధ్యము ఆకంత్వ ప్రకరము గవర్నరునియ నాదించుచున్నది. పరి సభ్యత్వమును చాల తనియు, అసంబద్ధముగా నున్నవనియు, కన్యము అయి దు ఎన్నిక స్థలములైన నిర్మి తీరకలయునని ఆగంభము సూచించుచు, “బిస్సాలో సంప్రదించకనే బీహారులో కర్మ నందల కిది ప్రతిఫలము యని” ప్రక్షింపుచున్నది. బిస్సా గంజాము, విశాఖపట్టణము మున్నగు పోలితలములలోనున్న ఓడ్రభావను మాటలాడువారు బీహారులో కేసిన రెండల తమ యోజనముల కోసం గల వని వాదించుచున్నారని యెత్తులలో నిజమేమియు లేదని సూచించుటకు ఆపు ప్రకటన లో నుండి చదువుట అవసరము. అసరియిని వింపాగారు నయితము ఈ ప్రకటన (తత్వే రాష్ట్రమును నిర్మించు విషయమున) కేసుకేసులు అధ్యంతరము లేదనియు, ఆకార్యము కోసం గుటక ప్రభావ సోపానముగ దీనిని సుప చా దించి తిరునియు చెప్పియే యున్నాడు. అసరియిని నరసిం యం విస్మించుటగాను చెప్పిన ప్రకారము ఈవిషయమును ప్రస్తుతము చర్చించుటకు వీలులేకపోయినను కొత్తగా నిర్మించబడవోవు చెప్పి పురి, మధ్యకరక బాబు, అంగారము, బీహారు బిస్సా కానన సభలలోని ఓడ్ర మాటలాడు ప్రజల క్రితావధిలే తమ కెట్టి క్రితావధి కావలయునని చెప్పవలసియున్నను, వారు (వింపాగారు) ఉత్కలను ప్రత్యేక రాష్ట్రము కావలె నని అగిరియున్న రెండల నేను దానిని సంతోష భార్యముగా అలపతి యుండెడివాడనే.

గంజాము, విశాఖపట్టణములలోనివారు బీహారు, బిస్సా లోడ్ర భావముల వారితోడను బీహారు కోసం గల వారిని చెప్పవలయునను నాకింకొక అధ్యంతరమును గలదు. వారు ప్రత్యేక రాష్ట్రములను కోరినవిషయమున వారి యోజన ములు నాకు తెలియును. ప్రజలలో నభిప్రాయము, సంపూర్ణ మును వెంపొందింక కేయలకు, రాష్ట్రమును సాధ్యమైనంత వంతు భావము క్షుణ్ణములమీద నిర్మించబడిన గాని భావి క స్వరాజ్యము లేన కోరికల కోసం గానింకవాల దని నానికొక రాధిప్రాయము. అట్టి రాధిప్రాయము నాకిప్పుడును గలదు. కాని ఈ తీర్మానము దానిని కోరుట లేదు. బీహారులోని 8 కోట్ల 40 లక్షల ప్రజలలో 40 లక్షలకు వైగా (4-9 మిలి యను) ఉత్కల ను అన్నావనియు, ఇకముందు 8 కోట్ల 60 లక్షల లో 70 లక్షల కు వైగా (6-9 మిలియను) వా దించుదురను అభిప్రాయమున్నది గాబోయెను. అది మంచిదే కాని బీహారు రాష్ట్రమున ప్రాతినిధ్యమును బట్టి ఆలోచించుచుండు వారి వంశీకులు వెంపొందవలపు కావు న బీహారులో చేర్చుటకలను గలదు లాభ మేమియు నాకు కనబడుచుండు లేదు. ఇంకొక విషయము. గంజాములో నున్న ఉత్కల శక్తిగిడు చెప్పి పురి కట్టుటకు ఒక విషయ పట్టగలదు (కొత్త రాష్ట్ర) ముఖ్యస్థానమును కట్టుటకు కెట్లవలయు ననిన రెండవ విషయం లేక కట్టుటలేదు. ఏదనీ క్రితము, వి శాఖపట్టణముల విషయ మాలోచించిన చెప్పి పురికి అతిర్హరిత ముగా కెట్లగలవారు అచ్చటికి కెట్లకుట మూడు నాలుగు దిన ములు అవసరముగా ఆలస్యము కలుగలదు. కాబట్టి కరిపాల నమునబట్టియు, సాకార్యమునబట్టియు, వారిని బీహారులో కలి పిన కెట్టిలాభము కలుగగలవో వారి భావమును గ్రహించు లాటకున్నాను. భావమును నిరసించుచుండుటలేదు. ఓడ్రభా వను మాటలాడువారి నందరిని సమ్మేళకరచరూడదని అధ్యంత రం కెట్టుటలేదు. అయినను ఆకమ్మేళకరము ప్రజలకు లాభ ప్రదముగ నుండవోవుటగాక, ప్రజల కిది హాస్యముగ నుండ గలదు. బీహారు కోరికతోడను కేర్పినవారు ముగియును. అధికారులు తమ ప్రధానకార్యాలములనుండి దూరప్రాంతము లకు వచ్చుటకు ప్రయాణము అధనా నాలుగుదినము లైనను కట్టుటకలను కొత్త భావల నేర్పొనవలసి కచ్చుటకలను నువరపాలనమునందుకు గల యెత్తులకు మరొకొకటిని పా చుచునేవార ముగియును మాత్రము సూచించుచున్నాను.

చెప్ప రాష్ట్రములలోనున్న ఉత్కలను బహుకర్మముల పాలనచున్నారని చాలవరకు చెప్పబడింది. ఓడ్రభావ మాటలాడు వారందల నొక క్రితావధి (క్రింద నుండవలయు) నను ఆకాయల కట్టుకా కెరయు సానుభూతి యున్నను; ఈవిషయమున నిజ క్రితావధి తెలుపబడలేదని చెప్పగలను. బిస్సారాష్ట్రమును సుమారు 80 లక్షల మందియు బీహారు బి రిస్సా స్వతే సంస్థానములలో బ్రధభావ మాటలాడువారు సుమారు 40 లక్షల మందియు గలరు. కావున బిస్సాలో నున్న అధిక సంఖ్యాకులు ఓడ్రము మాటలాడు 90 లక్షల క్రి జలే. కాని ఇంతవరకు అంతభాగుగా అభివృద్ధి చెంది యుండ లేదు. 15 లక్షల క్రిత ప్రజలను బీహారు చేర్చిన ఉత్కలను క్రితావధివృద్ధి విశ్వవిద్యాలయమునను గాని మరేయేదధ ముగానీ కోసం గుటకు వీలుండుట అసంభవము.

గంజాములో తెలుగు భావను మాటలాడు తాలూకా క్రితావధి మొక్కటియెను చెప్పి విషయము నే సంగీకరింప వాలను. గంజాములోని ఏతాలూకాను బిస్సాలో చేర్చవలయు నను విషయము సరిపాట్లల నిర్ణయించుసంఘమునా రాలోచించి వచ్చురింతవరకు యెండును గావున విహద విషయముల నిర్ణయ చర్చించుట అవసరము. మనము చర్చించు క్రితము అది సంబంధించి యుండలేదు. ప్రజలలోక జమిందారిగాని, రాష్ట్రమునకు గాని చెందియున్న ఆ జమిందారి ఉత్కలను కు చెందియున్న రెండల అన్ని తాలూకాము, ఆ జమిందారి లో నున్న క్రితలందలకు కరిపాలనావిషయములలో ఉత్కల నులే చెప్పట వాడుకయయియున్నది. దీనినే సంగీకరింపవాలను. క్రితలేవలకు నున్ను వారి వ్యక్తిత్వము యథాప్రకారముగానే యుండగలదు. అది జమిందారి తాలూకా యైనను గవర్న మెంటు తాలూకా యైనను నొకటే. అప్రకేతముననున్న క్రితలలో ఇతర ఆలోచనల నటుండు నిర్మి ఓడ్రభావ మాటలాడువారు, లేక ఎవరు ఇతరులలో అధిక సంఖ్యా కులుగా నున్నాలో, అను విషయమును మనముక నిమిష మాలోచింపవలయును. కామితుడు అవసరముగా గంజాము లోని ఉత్కల ప్రకేత సరిపాట్లల విషయమును క్రితావధించి వారిని నా అభిప్రాయము.

ఇక చెప్ప రాష్ట్రము నందలి ఉత్కలను పాలనవిషయమును గురించి ఆలోచించును. అధిక సంఖ్యాకులుగ నుండ నందుకలన నా రాపాలనమున కొన్ని ఇల్లుండుటలలోను గావలసివచ్చుచున్న మాట నిజమే. అది విషయము కెట్లుక చెప్ప నక్కరలేదు. ఈవిషయము ఇతరులకును చెప్పవలసివచ్చు ను. మాధ్యమిక ఉన్నత విద్యా విషయమున చెప్పి పురి ఉత్కల ను బీహారు బిస్సాలలోని ఉత్కలనులకున్న వీసకేతల నున్నారను విషయము నాకేమియు తెలియదు. కరిపాలనా విషయమున చెప్పి పురి క్రితావధి వారివట్ల బీహారు బిస్సా ప్రభుత్వమునకే సానుభూతి చూపుచుండుటకలన వారిని బీహారులో చేర్చుటగాను పోలికను మా నెట్టుటలలో అతగర మేమియు కానరాదు.

ఈ తీర్మానపు ముఖ్యమార్గములకు అనగా, ఓడ్రభా వమాటలాడువారి నందరిని నొక క్రితావధి (క్రిందకు తీసి కొని వచ్చు) విషయమున నా కెంతయు సానుభూతి గలదు. అ యినను నామిత్రులు కినుకు ప్రత్యేక రాష్ట్రము కచ్చుటకు గాను అవశ్యకమును అంతాశనమునందు తోడ్పడు మని నన్ను కోరిన రుడల, బీహారు బిస్సాలకుగిరికి వచ్చిన యెడల వారినిం ఖ్య అర్హముగా నందుననియు విశ్వవిద్యాలయమునగాని రాష్ట్ర క్రితావధిగాని కెట్ల ప్రాతినిధ్యమును సంపాదించుట బహుకర్మ మనియు నేను చెప్పవలసిందిని. ఓడ్రభావ మా టలాడు వారందల బీహారు బిస్సాలలో కేసుకుట నువర మొక్కర వాంఛించుటలేదు. కావున తీర్మానము సంగీకరింపు దని కాననసభవారి నుడుగుట అంతస్యాయము కాదని నా అభిప్రాయము.

లాహోరులో లానా లజపత్ రాయగారి సంపాకర్మ మున నొక ఉద్దేశమున “నివారణ క్రిత” ప్రారంభించి బహును. ఆ క్రితకేవల “బంజే మాకరం”.

టి. సి. యన్.

పరిమళానంద సస్యము.

మొదటి 1-కి రూ 0.4-0 మి 5 రూ 0.3-0
 12 దట్టిలకు రూ 2.8-0 ,, ,, 0.8-0

మేలైన మద్రాసు సాదాసస్యము.

మొ 1 కేసు (24 కులములు) రూ 0.14-
 మి. సి. ఖర్చు 0.5-0
 మొ 1 పీకె (120 కులములు) రూ 8.8-0
 మి. సి. ఖర్చు 1.0-0

టి. సి. నాగలింగంపు అందు కంపెని
 4 కింగ్స్టన్ పీకె, పాల్కూర్తె పోస్టు, మద్రాసు.

649 **నమకము** 1842

బంగారు, వెండి, రత్నముల

నగలును, ఇతర వస్తువులును
 వాచీను యిచ్చిన వున్నవారి వైకము ఇవ్వబడును.

ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి,
గురుసామి శెట్టి కంపెని,

25, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

నగలు వాణ్యముగాను, పూచీతోడను కరియైన భర లకు కయారులేని విక్రయించుటకు వంతువుము. కయారు లేన లేనివాటిని అతిక్రితముగా అర్హతమేరకు కయారు లేన ఇవ్వబడును. ఒకసారి అర్హత ఇచ్చిన నగలు కయారు లేన వాటిని వారి వలన మా నమ్మకం తెలిసికోవచ్చును.

నకల మేహకారక పాడనంహారిణి

ఎట్టి పాడనమున 8 సార్లు రాతికొనినవో మాయమగును. గుణ మివ్వనివో 5 రూపాయలు ఇవ్వం. బుడ్డి రు 0.6-0.

ధాతు వుష్టి గుళికలు

ఈ మూత్రము నేవించుటకలన నరములకు మంచి కలుగ్యము రక్తము నిచ్చుటయే గాక కేసామునకు మంచిబలము నిచ్చును. నేవించిన వారి గుణము మిక్తే తెలియును.

20 మాత్రము 1-0-0. పోస్టుఖర్చు కేర.

ఎస్. టి. చారి అందు కంపెని,
 21, రామనోడ్, సామలూరుపేట, మదరాసు.